

Karawanken Bote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr). Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen.

Nr. 93.

Krainburg, den 24. November 1943.

8. Jahrgang.

Važni odseki na bojišču zahodno od Kijeva osvojeni

Sovjeti so v obeh zadnjih dneh zgubili 413 oklopnjakov – 5 sovjetskih oskrbovalnih ladij pri Kerču potopljenih

Oberkommando der Wehrmacht je dne 22. novembra objavilo:

Severozhodno od Kerča sovražni sunki niso imeli uspeha. Vojna mornarica in zračno orožje sta se učinkovito bojevala proti poškodom Sovjetov, pripeljati čez morsko ožino pri Kerču ojačanja in oskrbovalno blago svojim mostičem na Krimu. Pet polno-natovorjenih vozil smo potopili.

Ob mostiču pri Nikopolu in v velikem loku Dnjeprja so Sovjeti napadli s slabejšimi silami ko prejšnji dan. Vsi napadi so bili zopet odbiti z znatnimi sovražnimi zgubami. Pri uspešnih nasprotnih napadih smo uničili ali razbili več nasprotnikovih napadnih skupin.

Pri Čerkasiju so se izjavili v hudihih bojih ponovni napadi Sovjetov. Neko krajeno vzdorno mesto smo odpravili in ugonobili sovražni oddelek, ki je bil vdri.

Na bojišču zahodno od Kijeva so naše čete odvrnile več sovražnih nasprotnih napadov in predrele bojne položaje, ki so jih Sovjeti žilavo branili, premagali številne minske zapore in v nadaljnjem napadu zopet osvojili važne odseke pokrajine.

Na bojišču pri Gomlu je včeraj nezmanjšano trajal močni sovražni pritisk, zlasti v vdornem prostoru jugozahodno od mesta. Severno od Gomla smo, zajezivši krajevne vdore, odbili ponovne napade.

Zapadno od Smolenska sovražnik zaradi izredno težkih zgub, ki jih je utрpel v do sedanju poteku obrambne bitke, ni več nadaljeval svojih napadov. Vzhodno od Vičebšča smo se ubranili številnih močnih

sovjetovih napadov. Tudi v vdornem prostoru pri Nevlu je bilo živahnno bojno delovanje. Prodirajoče sovražne skupine smo tam z lastnimi nasprotnimi napadi zopet vrgli nazaj in pri tem odstrellili večje število oklopnjakov.

Na vzhodni fronti so Sovjeti zgubili v bojih obeh zadnjih dneh 413 oklopnjakov.

Od južnoitalijanske fronte poročajo le mestoma o živahnjem delovanju topništva in udarnih čet.

Na Atlantskem morju je odred vojnih letal napadel ob težavnih vremenskih prilikah nek sovražni konvoj in poškodoval dve trgovski ladji s skupno 18.000 brt tako močno, da se jih lahko smatra za uničene.

Protestni shodi po vsej Estonski

Reval, 23. novembra. Po protestu proti na moskovski konferenci proklamiranim aneksijskim željam, ki ga je objavila strokovna zveza glavnega okrožja Estonske v imenu delavstva v estonskem časopisu,

so se vršili po vsej deželi protestni shodi estonskega delovnega ljudstva.

V nekem velikem kovinskem obratu v Revalu sta govorila nek delavec in nadomestujoči vodja strokovne zveze. Oba sta opozorila na to, da so rane, ki jih je zadal boljševizem Estoncem pred dvema letoma, še popolnoma živo v spominu.

»Mar misli Stalin« sta zaklicala govornika, »da so Estonci pozabili ali da bodo sploh mogli pozabit, da so bile njih žene in otroci iztrgane sredi noči, nasilno, napolblecene iz postelj in da so jih zavlekli v zamreženih živalskih vagonih kot prisilne delavce v Sovjetsko zvezo? Še danes nam zveni njih jok in stok v ušesih. Poglejte na dolge vrste grobov, na katere naletimo pri vsakem koraku, v katerih ležijo žrtve terorja. Leto dni smo bili sužnji Sovjetov. To nam je bilo dovolj! Trenutno se nahajamo v vrtincu krvave vojne, v kateri se bo odločila naša osoda za vse večne čase. Odločili smo se, boriti se ob strani Nemčije z vsemi silami do zmage proti sovražnemu boljševizmu.«

Poljaki beže pred sovjetskimi rablji

Veliki deli poljske divizije so trumoma prebežali na nemško stran

Berlin, 22. novembra. Kot poroča Oberkommando der Wehrmacht so v nedavnom velikem napadu Sovjetov na bojišču v območju Smolenska prvič stopile v boj enote tako zvane poljske divizije »Tadej Kosci-

uszko«, katere so prebežale po kratkem boju v strnjeneh vrstah na nemško stran.

Nemški poročevalski urad prinaša o tem značilnem dogodku sledče podrobnosti: Poljska divizija »Tadej Kosciuszko« je bila sestavljena spomlad 1943. kot sestavni del sovjetske armade pod poveljstvom judovskega poveljnika Berlinga po odkritih v Katinu, ko so bile že prekinjene zveze med Moskvo in v Londonu obstoječim emigrantskim odborom. O sestavi te divizije so prebežniki, katerih izjave se bodo še nadalje objavile, podali mnoge podrobnosti. Divizija je bila sestavljena iz pripadnikov nekdanje poljske vojske in civilnega prebivalstva, katere so boljševiki v pohodu na Poljsko odgnali s sabo iz zasedenega poljskega ozemlja. Večino pripadnikov nekdanje poljske armade, ki niso pomrli od lakote in mrza, ali ki niso bili odstranjeni v Katinu s strehom v tilnik, so prisilili k vstopu v poljsko divizijo. Ta legija ni bila samostojna formacija kot v Angliji — marveč del sovjetske armade. Nekdanji poljski vojaki so morali nositi skoraj brez izjeme sovjetsko uniformo. Častniški zbor je bil sestavljen iz boljševikov poljske in ukrajinske zločinsko.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

»Vzdolž ceste ležijo mrlvi nepokopani!«

Žro jih jastrebi in psi — Plenitve in samomori v Indiji brez presledka

Barcelona, 23. novembra. »Bombay Chronicle« poroča, da je v Bengali obup sestranih povzročil številne plenitve trgovin in samomore. Neko gručo tihotapcev, ki je hotela prenesti živila v provinco Bengalov, je policija zaprla. Pri spopadu je bil eden izmed policistov ubit. Na obeh straneh je bilo več ranjenih.

Tisk v Indiji opozarja tudi na to, da angleške oblasti sicer trdijo, da je pomanjkanje prevoznega prostora preprečilo naglo pomoč za Bengale in Assam, da pa Angleži kljub temu nadaljujejo s konjskimi dirkami in v zvezi s tem s prevozom konj čez vso Indijo.

Meseca november in december bosta najhujša v katastrofi lakote v Indiji, je pred nedavnim izjavil tajnik bengalskega pomožnega komiteja. Prebivalstvo bo do žetve v decembru — tako piše »Statesman« — navezano še na večje uvoze živil. Če teh ne bo — kaj takega se mora po dosedanjih skušnjah pričakovati —, bo zaradi smrti od lakote nastopilo razljudenje celih pokrajini. Članek opisuje, kako leže ob robu in vzdolž cest mrtvi nepokopani, da jih žro jastrebi in psi in kako plavajo v kanalih strohnela trupla sestranih, ker ni dovolj ljudi, da bi pobrali in začigli mrlje, katerih trupla potem čisto navadno vržejo v vodo. Od avgusta sem se je položaj močno poslabšal.

Grki naj stradajo!

Britanci v cinizmu same sebe že ne rejo več prekositi. Z hladnokrvnostjo brez primere govore o tem, da se mora Grk izstradati, pa ne zato, ker bi morda Grki svojim ravnanjem dali povod za tak ukrepi, marveč samo zato, ker pomenijo Grki potencialno delovno moč za Nemce. »Manchester Guardian« izjavlja kot naraven zaključek tega dokazovanja, da se Grki storijo najboljša usluga s tem, če jih puste stradati. To je vsekakor klen posnetek in kle-

»Boj je naš odgovor Moskvil!«

(Atlantic, M.)

Poljski beg

Beg delov tako zvane poljske divizije »Tadej Kosciuszko« iz sovjetskih vrst za nemške linije, jarko osvetljuje zasmehujoče zančevanje človeštva od strani sovjetskih mogotcev. Če so poljski bojevni za svobodo, ki so jih več mesecev vežbali njihovi židovski vojaški poveljniki, porabili prvi povod, ko so naleteli na nemške čete, za to, da so takoj strnjeno prebežali, se da to psihološko le tako razlagati, da je stala za njimi grozna usoda nečloveškega ravnanja in brezvestnega izkoriscenja. Ti Poljaki so čisto natančno vedeli, da bo Sovjetska zveza zamorila vsak čut skupnosti, ali v sibirskih ledeni puščavah ali v katinskih skupnih grobovih ali sredи nemških strojnic in onih zloglasnih sovjetskih zapornih bataljonov. Iz tega so sami od sebe napravili edino možne zaključke in so se prebili na nemško stran. Vedeli so pa tudi, da v Nemčiji še niso pozabili osobnosti bivše Poljske. Vedeli so, da je zaradi poljskega zatiranja in nasilstva proti Nemcem, ki so živel v okviru prejšnjih poljskih meja, kot zunanjega povoda vzplamela končno ta morilsko vojno in da zaradi tega v Nemčiji ne morejo pričakovati kakšnega posebno prijateljskega občutka. Ipak so dali prednost uvrstitti v delovno, vendar zasigurano in človeško življenje v Nemčiji, kot brutalnemu zančevanju človeštva v Sovjetski Rusiji.

Lahko domnevamo, da se sedaj ostanki te poljske divizije pač ne bodo več pojavili pred nemškimi frontami, ampak da bodo Sovjeti »razpolagali« z njimi drugod. S tem pa bodo domnevno Sovjeti dali hkrati odgovor »ministrskemu predsedniku« londonske poljske vlade v pregnanstvu, ki je pred šestimi tedni javno stavil vprašanje: »Zakaj je bila poljska armada doslej tako daleč od fronte in zakaj je niso nikjer aktivno uporabljali v boju?« Očitno so imeli Sovjeti upravičen povod, da so doslej »priznali poljski armadi.«

Na populoma enak način ko Sovjeti menjajo tudi Angleži, da lahko pošiljajo druge narodnosti zase v ogenj. Poročilo oborožene sile je javilo, da uporabljajo na južno-italijanski fronti že indijske čete. Torej tudi na tej kratki suhozemski fronti, ob kateri imajo Britanci vendar enkrat priliko, da se merijo na bojišču z nemškimi četami, uporabljajo oni raje Indijce, katerih svojci so se med tem zgrudili pod vplivom vojne z lakoto proti Indiji. V nekem ožiru je ta brutalnost populoma enaka oni, ki jo uporabljajo mogotci v Sovjetski zvezi, kajti tudi tukaj odrekajo najprimitivnejše življenjske in človeške pravice, da jih lahko načnejo z bičem za krmo za topove. Kako ponosna je lahko Anglija, da se je sedaj na istem nivoju srečala s Sovjeti.

Duhovno zedinjenje Vzhodne Azije

Tokio, 23. novembra. Velikoazijski kongres novinarjev je sprejel resolucijo, ki jo oznanjajo po vsem svetu. V njej izražajo v Tokiu zbrani novinarji svojo brezpostojno vero v končno zmago in svoj radošten pristanek k petim načelom, ki so bili objavljeni ob priliki velikoazijske konference. Resolucija vsebuje besede priznanja glede storitev Nemčije in drugih evropskih zaveznikov in izreka visoko spoštovanje do njihovega hrabrega boja in njihove odlične strategije. Nadalje je bila soglasno sprejeta spomenica simpatije na indijski narod.

Zitomir zopet osvojen

Berlin, 23. novembra. V teku nemških nasprotnih napadov v južnem odseku vzhodne fronte je bilo 19. novembra zopet osvojeno mesto Zitomir.

Nov komunističen zločin v Trstu

V bližini Trsta so našli v neki kleti trupa 40 umorjenih oseb, populoma razgaljena, z strelji v tilnik. Zopet gre tu za nov zločin komunističnih tolip.

V ospredju so boji v prostoru pri Kijevu

Sovjetsko vodstvo je vrglo v boj azijske narode — Židovsko-boljševiški bluf

Berlin, 23. novembra. V veliki bitki na Vzhodu je kot poseben znak zbudil pozornost zvišani nemški pritisk v prostoru Žitomira, pri čemer poteka smer udarca od juga proti severu. S tem sovjetski operaci, ki poteka od Kijeva v zapadni smeri do Žitomira, niso le vzete možnost nadaljnega učinkovanja, ampak pridejo v težaven položaj tudi deli čet, ki so sunili preko Žitomira naprej. Razen tega pa prinašajo ta nemška premikanja že sedaj občutno razbremenitev celotnemu južnemu boku vzhodne fronte. Poročilo oborožene sile izrecno poudarja, da so nemške čete pridobile sveta in da potiskajo sovjetske sile nazaj na črto Kijev-Žitomir proti severu. Sprito tega pomembnega dogodka se morajo sovražni napadi pri Korosteni smatrati le za razbremenjevalne poskuse nasprotnika.

Vsi drugi odseki vzhodne fronte nimajo pomena kijevskega bojišča, čeprav so se zahodno od Smolenska morali ubraniti zelo močnih sovražnih napadov. Celotna sovražnikova zguba oklopnikov, ki ga je poročilo oborožene sile v četrtek navedlo s 152, dokazuje zadostno, da je sovražna sila slej

ko prej zelo močna in da govore določeni znaki za to, da občutijo pri Sovjetih vedno močnejše pomanjkanje ljudi in materiala. Kakovost sovražnega materiala že davno ni takšna, kakršna je bila v začetku letosnjene poletne ofenzive. Razen tega so ugotovili, da je med sovjetskimi ujetniki pretežen odstotek sestavljen iz azijskih narodov. Iz tega se da spoznati, da je morala sovjetska ofenziva, ki besni skoro že pol leta, oslabiti baje »neizčrpne« množice ljudi v Sovjetski zvezi. Tudi dejstvo, da so Sovjeti vpoklicali v po nemških četah opuščenih pokrajinh moško civilno prebivalstvo od 15. do 60. leta in jih poslali takoj na bojišče brez vsake vežbe in večinoma v civilnih oblekah, je nadaljnji dokaz za težkoče, ki so morale nujno nastati iz brezsmiselnega žrtvovanja milijonov sovjetskih ljudi v ofenzivi tega leta. Ta dejstva govore čisto drug jezik kot v sovražnih državah vedno ponavljajoča se samovšečna trditev, da je Sovjetska zveza neizčrpna glede ljudi in materiala. Nas to nikdar ni napotilo, da bi videli v tem kaj drugega ko židovsko-boljševiški bluf.

Vsi sovjetski prodorni poskusi spodeljeli

247 oklopnikov sestreljenih — Nemški nasprotni napad dalje napreduje

Oberkommando der Wehrmacht je dne 21. novembra objavilo:

Severovzhodno od Kerča je sovražnik znowa poskušal, razširiti svoje mostišče. Zavrnili smo ga v hudi boji, odstrelivši mu 18 oklopnikov, ter je utрpel po učinkovitem ognju našega topništva in ponovnih napadih zračnega orožja težke zgube.

Proti mostišču pri Nikopolu, južno od Dnjepropetrovska in severno od Krivojro-

ga so Sovjeti včeraj s številnimi skupinami pehote in oklopnikov podprt po močnih letalskih silah, znova prešli v napad. V žilavih in srditih obrambnih bojih in s krepkimi napadi so naše čete preprečile vse prodorne poskuse in sestrelile pri tem 247 oklopnikov. Pri tem jih je bilo uničenih 107 samo v odseku enega armadnega zobra.

Nemški nasprotni napad zapadno od Kijeva kljub trdovratnemu sovražnemu odporu dalje napreduje.

V nepreglednem svetu vdornega prostora jugozahodno od Gomla se neznanjano nadaljujejo silni boji. Severno od Gomla smo uničili neko obkoljeno sovražno bojno skupino.

Zahodno od Smolenska je bojno delovanje vidno popustilo. Slabejši sovražni napadi so ostali brez uspeha tukaj kakor južno in severno od Nevlja.

Južno od Ladoškega jezera smo se ubranili številnih sovražnikovih napadov, deloma s protisunkom.

V Južni Italiji je potekel dan v splošnem mirno razen obojestranskega delovanja topništva in izvidniških čet, samo na enem mestu vzhodnega odseka fronte je prišlo do živahnih bojev za položaje nemških prednjih straž. Naše varovalne čete smo vzel na nazaj za reko Sangro, potem ko so prizadele občutne zgube z daleko močnejšimi silami napadajočemu sovražniku.

Nočni bombni napadi nemških letal proti ciljem na Južnem Angleškem so povzročili številne požare med drugim tudi v obmestju Londona.

Bilka na Vzhodu še traja

Nemški nasprotni napadl napredujejo — Zasedba treh otokov pri Lerosu

Oberkommando der Wehrmacht je dne 19. novembra objavilo:

V velikem loku Dnjepra je sovražnik, ker traja že devet vremena, včeraj napadal samo s slabejšimi silami; povsod smo ga zavrnili. Tudi pri Čerkasiju je bilo brez uspeha več sovražnikovih napadov in njegovih poskušov, priti čez reko.

S številnimi silnimi, a brezuspešnimi napadi na bojišču pri Kijevu so poskušali Sovjeti preprečiti napredovanje nemškega nasprotnega napada. Naše čete so zlomile trdi odpor sovražnika, razširile s smelim sunkom uspeh svojega napada in vzele večje število vasi, ki jih je sovražnik žilavo branil.

V prostoru pri Korosteni še trajajo boji z neznanjano srditostjo.

V odseku pri Redici so tudi nastali trajni hudi boji. Močni sovražnikovi sunki so se menjavali s silnimi lastnimi nasprotnimi napadi.

Zapadno od Smolenska so naše skušene divizije tudi včeraj preprečile vse sovjetske, z veliko močnejšimi silami podvzete prodorne napade in prizadele sovražnika znova visoke zgube ljudi in oklopnikov.

Jugozahodno od Nevlja smo prisilili k boju nekaj sovražnih oddelkov, ki so sunili naprej z vdornega prostora, in jih po deloma trdih bojih razgnali.

Uspehov obrambe sovražnega navala zahodno in severozahodno od Smolenska so v odlični meri deležni 2. bataljon 119. (mot.) grenadirskega polka, ki ga vodi major Nengast, saksionska 14. pehotna divizija, ki jo vodi Generalmajor Flörke in vzhodnoruška 206. pehotna divizija, ki jo vodi Generalleutnant Hitter.

V Južni Italiji je dan potekel vobčno mirno razen živahnih bitk prednjih straž v vzhodnem odseku fronte.

V Egejskem morju so sunile lahke nemške pomorske bojne sile včeraj proti severno in severozahodno od Lerosa ležečim otokom Lipsos, Patmos in Nikarija. Prisi-

lili so Badoglijevo italijansko posadko teh otokov, da se je vdala, in pripeljale so obsežen plen.

Skupine sovražnih letalcev so včeraj po dnevi napadle norveško ozemlje in v pretekli noči več krajev v zapadni in severni Nemčiji, med njimi tudi državno glavno mesto. O večjih škodah poročajo iz Mannheim. Prebivalstvo je imelo majhne zgube. Sile zračne obrambe so po doslej došlih poročilih uničile 46 britansko-severnoameriških bombnikov.

Nemška težka bojna letala so v noči na 19. november bombardirala posamezne cilje v obmestju Londona.

Leros — hud udarec

Stockholm, 23. novembra. Vest o zgubi dodekaneškega otoka Lerosa je angleško javnost deloma užalostila, deloma ujezila. Londonski jutranji listi so imeli v četrtek napise kot n. pr. »Tragedija v manjšem obsegu«, »Potek, ki se ne sme vrednotiti samo po svojem vojaškem pomenu«, in »Korak nazaj, ki bi se mu lahko izognil«. Zahtevajo pojasnila od Spodnje zbornice. Tudi v poklonitvah junashki borbi angleške posadke se izraža prepričanje, da tukaj nikakor ne gre samo za postransko medigro v nekem območju sil, ki je politično zelo aktualno.

Ozadje londonskih časniških izjav pa tvari že dolgo naraščajoča nevolja, ki se v Angliji uveljavlja proti celotnemu načinu vojskovanja na Jugu, posebno v Egejskem morju. »Star« pravi n. pr., gotovo se zdi borba za Leros v primeru s silnim obsegom sedanje vojne malenkostna, vendar je to neprijetna zguba, iz katere lahko nastanejo različne posledice. Predvsem je treba uvideti, da so Nemci že slej ko prej na Egejskem morju zelo močni in da imajo na razpolago številne vojne sile na Balkanu, Kretili in Rhodosu. Vprašujejo se, če se ne zanaša Anglija preveč na Italijane in če ni bil poskus zasesti Dodekanez le bolj impro-

ZRCALO ČASA

V Tangeru se je iz okolice de Gaulle zvedelo, da dobrí odnosi med vlado in de Gaullejem že dalj časa ne obstajajo več in da se je zaradi dogodkov v Libanonu nastalo nezaupanje vidno poglobo.

Stavka rudarjev v Lancashire in Cheshire še traja. Nek ameriški poročevalci pripominjajo, da so te neprekrajne stavke v Angliji »zelo tajinstvene«; označili so jih za »stavke s snežnimi kepmi«. Trenutno ne stavka v Lancashire samo 10.000 delavcev kot preteklo nedeljo, marveč najmanj 20.000.

Pri nedavno javljenem napadu nemških torpednih letal na neke severnoameriške spremne ladje v zapadnem Sredozemju je zgodilo življenje tudi več sto severnoameriških tehnikov za mine, javlja neko angleško časniško poročilo z Gibraltarja.

Iz Badoglievjeva taborišča pobegli italijanski letalci so izjavili, da so bili prisiljeni zapustiti Severno Afriko in sicer so leteli v spremstvu letal pod nadzorstvom senegalskih strelec, ki so sedeli za njimi z na strel pripravljenim orožjem.

O silinem zračnem napadu na otoku Buksu, severno od Bougainville, so poročali v petek iz neimenovane japonske baze. Izmed več ko 100 sovražnih napadalcev so jih japonski lovci zbuli 48 na tla.

Severno-ameriško pomorsko ministrstvo prisnava sedaj, da se Amerikanci zgubili pred Bougainville tudi križarko »Northampton« s 9500 tonami.

Po prisiljenem pristanku treh ameriških bombnikov tipa Liberator na švedskem ozemlju so poročali uradno v noči na petek. Eno izmed teh letal se je takoj vnebo in zgorelo. Vse člane posadke so internirali.

Kakor javila »Paris Mladic« so naši v predoru nekega vodnika v bližini Casablanke triplja nekega francoskega brigadnega generala in njegovega ordonančnega častnika.

Komisija, takozvana »evropski komitet«, ki je bila sklenjena na moskovski konferenci treh sil bo, kakor izjavlja diplomatski dopisnik lista »Times«, v najkrajšem času pričela s svojim delom v Londonu.

Število v Švici interniranih beguncov je po uradnem štetju znašalo 11. novembra 66.075. Tri četrtine civilnih internirancev so židje.

Alžirska odbor je v nedeljo v posebni seji sklenila, da vzpostavi libanonskega državnega predsednika, in odredil, da se izpuste iz zapora libanonski ministri. Dosedanjih francoskih glavnih poverjenik za Libanon Helle je bil odpoklican.

General Bergeret je, kakor poročajo iz Algirasa, poskušal samomor v zaporu, v katerega ga je spravil kakor znano de Gaulle.

Poletica židovskih sol v Palestini je prišla pod kontrolo komunistično-zionistične organizacije. Nov šolski program je urejen po smernicah, ki jih propagira Sovjetska Rusija.

»Nemški delavec je še vedno dobro prehranjen«, je ugotovil britanski komentator Thomas Cadell v nekem radijskem razmotritvaju. To omogoča nemški organizaciji, da še vedno kakor prej odlično dela in da se ne občutijo tako močno škode zračnih napadov. V Nemčiji niso opazili, da bi popuščalo veselje do dela.

»Čakajo nas še hudi boji«, je reklo v nekem govoru državnemu podtajniku v severnoameriškem vojnem ministrstvu Patterson. Zavzetje otoka Lerosa po Nemcih je »važen odgovor tistim, ki so preročovali naglo oslabitev nemške odporne volje«.

Kot je izjavil ameriški generalni poročnik, je bilo v zadnjih tednih v najkrajšem roku razlaščenih več kot 3000 britanskih kmetov, ker potrebujeta njih zemljo za vežbe ameriških čet, ki se nahajajo v Angliji.

V nekem govoru pred kmečkimi delavkami Dumfriesu, o katerem angleški tisk ne poroča veliko, je po »Manchester Guardian« izjavil dosedanjih britanskih minister za prehrano lord Woolton, da je položaj angleške prehrane še vedno resen.

Zupan v Kalkuti je naslovil na Roosevelta poziv, naj pomaga stradajočim Indijcem. Kako je sedaj sporočil župan severnoameriški glavni konzul, sotustvuje vlada Zedinjenih držav s prizadetimi. Razvažanju žita v Bengale na ladjah pa so na poti znane vojne težave.

Sovjetska vlada bo poslala delegacijo v Washington, da se dogovori glede vprašanja valute, je v četrtek zvečer sporočil severnoameriški finančni minister Morgenthau.

viziran. Celot list kot je »Yorkshire Post«, ki je vladi posebno blizu, vprašuje, kaj so si prav za prav obetali od dodekaneškega podvig, če ga ne podprejo in razširijo z veliko ofenzivo.

Po švedskih poročilih iz Londona je na vsak način razširjeno med angleško publiko mnenje, da je bila vsa ofenziva proti Dodekanezu že od vsega početka napačno zamisljena in da bi se lahko zognili vsem dosedanjim porazom. Ce ni bila dana možnost za serijo res trdih udarcev, je bilo to, da se je ofenziva sploh začela, vojaška in politična napaka. Politično pa morajo zaradi zgube teh otokov dozoreti nevarne posledice.

Verlag und Druck NS. Gauverlag und Druckerei Kärtner, GmbH. Klagenfurt — Verlagsleiter Dr. Emil Heitjan (im Wehrdienst). — Hauptgeschäftsführer: Friedrich Horstmann. — Zurzeit ist Amalgamante No. 1 aktuell.

Dr. Ley und Generaloberst Dietl in der Gauhauptstadt

Zwei große Kundgebungen als hohes Symbol der Verbundenheit zwischen Front und Heimat

Klagenfurt, 23. November. Die Gauhauptstadt erlebte am Samstag zwei Kundgebungen von größter Bedeutsamkeit. Reichsorganisationsleiter Dr. Ley und der Oberbefehlshaber der deutschen Truppen am Eismeer Generaloberst Dietl waren nach Kärnten gekommen, um zu den Politischen Leitern und zur Bevölkerung der Gauhauptstadt zu sprechen.

Am Samstag nachmittag versammelte sich das Politische-Leiter-Korps des Gaues Kärnten im Großen Musiksaal in Klagenfurt, um in einem Appell vom Reichsorganisationsleiter neue Ausrichtung für die verantwortungsvolle Arbeit zu empfangen. Im würdigen, mit Fahnen festlich geschmückten Raum, in dem vor Beginn der Veranstaltung der SA-Musikzug konzertierte, erwartete die Kärntner Parteiführerschaft bewegten Herzens den Mann, der als einer der ältesten und unermüdlichsten Mitstreiter des Führers jedem Nationalsozialist leuchtendes Vorbild ist. Der Khevenhüllermarsch klang auf, als der hohe Guest mit Gauleiter Dr. Rainer den Saal betrat. Und es wirkte wie ein hohes Sinnbild der Verbundenheit zwischen Front und Heimat, daß auch der Held von

Narvik Eichenlaubträger Generaloberst Dietl an dieser Veranstaltung der Partei teilnahm. Mit stürmischem Jubel begrüßten die Politischen Leiter des Gaues die beiden Männer, die im Rahmen dieser Stunde schaffende deutsche Heimat und kämpfende deutsche Front wahrhaft erlesen verkörperten.

Wie ein Lauffeuer war die Kunde vom Besuch des Generalobersten Dietl durch die Stadt gegangen und am Abend war der Große Musiksaal bis in die Nebenräume hinein buchstäblich bis auf den letzten Platz besetzt. Die Hochstimmung, die all die vielen Besucher beherrschte, die den großen Saal füllten, um den Oberbefehlshaber der Kärntner Truppen im hohen Norden zu hören, machte sich schon in der herzlichen und stürmischen Begrüßung bemerkbar, die dem Gauleiter, Reichsorganisationsleiter Dr. Ley und Generaloberst Dietl beim Betreten des Saales zuteil wurde. Ein Begeisterungsturm ging durch das Haus. Immer wieder schwoll an den Höhepunkten der Rede Dietls der Beifall empor; er steigerte sich beim feierlichen Schlussbekennnis dieses Helden der Front zum stärksten Zustimmungs- und Jubelsturm.

"Glauben, vertrauen und zäh sein heißt die Parole!"

Dr. Ley vor dem Kärntner Parteiführerkorps

Am Samstag nachmittag versammelte sich im Großen Musikvereinsaal die Parteiführerschaft des Gaues Kärnten, um Reichsorganisationsleiter Doktor Ley zu hören. Nach Einmarsch der Fahnen und Standarten eröffnete Gauleiter Dr. Rainer den Appell des Politischen-Leiter-Korps des Gaues und hieß unter stürmischem Beifall der Teilnehmer den Reichsorganisationsleiter sowie Eichenlaubträger Generaloberst Dietl und Eichenlaubträger 44-Standartenführer Harmel herzlich willkommen.

Mit eindringlichen Worten schilderte der Reichsorganisationsleiter das große Entweder-Oder dieses Krieges. Er schilderte die Schrecken einer Niederlage, die alles vernichten würde, was wir besitzen, und stellte diesem grauenvollen Bild die unerhörten Möglichkeiten gegenüber, die der Sieg dem Reich und dem ganzen Abendland erschließen wird. Der Kampf um ein solches Ziel muß groß sein. Er verlangt alles, und zwar nicht nur vom Soldaten, sondern auch von

den Menschen in der Heimat. Nicht mit überlegenem Lächeln werden wir am Ende durchs Ziel gehen, sondern wir werden mit Wunden bedeckt, von harten Opfern getroffen, von Anstrengung matt sein — aber wir werden siegen!

In einer großen Zusammenschau gab der Redner nun einen Überblick über die gegenwärtige Lage. Er schilderte zunächst die militärische Auseinandersetzung, deren Schwerpunkt unverrückbar im Osten liege. Den bolschewistischen Methoden, die für deutsche Menschen unerträglich wären, hielt er den totalen Krieg des Reiches entgegen, die einmaligen Leistungen der deutschen Arbeiter und Bauern, der Partei, der deutschen Frauen, der Bevölkerung in den Luftkriegsgebieten vor allem. „Ich bin überzeugt“, so betonte der Reichsleiter unter lebhafter Zustimmung, „daß der deutsche Mensch mehr bringt als der Bolschewist, und das eine steht fest: An dieser bolschewistischen Offensive zerbricht einer, aber das wird der Bolschewismus sein!“

„Der Tag wird kommen, da wir zurückschlagen werden!“

„Auch die innerpolitische Lage“, so fuhr der Reichsleiter fort, „ist bei uns völlig klar, die breite Masse des Volkes ist treu, anständig und fleißig, die wenigen Meckerer aber spielen überhaupt keine Rolle und wo immer sie in Erscheinung treten, werden sie unanachrichtlich ausgemerzt. Auf der Gegenseite aber, besonders in England und den USA, sind gerade die inneren Schwierigkeiten nicht zu unterschätzen, die Parteien in den Demokratien röhren sich, es gibt Streiks und Unruhen und sie wachsen mit der Dauer des Krieges. Vor allem aber sind die außenpolitischen Schwierigkeiten der Gegner beträchtlich, ihre Interessen stoßen gegeneinander und die historischen Gegensätze zwischen Bolschewismus und den Westmächten sind so einschneidend, daß sie sich überhaupt nicht bereinigen lassen. Wir aber haben nach dem Verrat Italiens, der uns nicht entscheidend treffen konnte, keinen Verrat mehr zu befürchten. Japan steht unerschütterlich an unserer Seite, nirgends gibt es strittige Fragen, die uns trennen könnten, und das tapfere japanische Volk wird gerade so siegen, wie wir siegen werden.“

Auch innerhalb Europa ist die Lage klar. Je länger der Krieg währt, um so schicksalhafter wächst dieser Erdteil zusammen, genau so, wie Großdeutschland allen Schwierigkeiten und allen kampfhaften Bemühungen der Gegner zum Trotz schicksalhaft zusammenwuchs, weil die Sprache des

Blutes sich nicht unterdrücken ließ. Ich glaube nicht“, so rief Dr. Ley unter der begeisterten Zustimmung der Versammelten, „an den Untergang des Abendlandes! Das Abendland geht nicht unter, sondern es ersteht neu in herrlicher Kraft, es verteidigt seine Kultur, unser Erde teil wird wieder der erste werden für weitere dreitausend Jahre!“

Nach dieser großen Überschau richtete der Reichsorganisationsleiter an die Politischen Leiter einen flammenden Appell. Er erinnerte daran, daß es Zeit brauche, um einen Erdteil wie Europa in seiner Gänze zu aktivieren, und daß man dem Schicksal Zeit geben müsse, um alle Probleme ausreifen zu lassen.

Zum Abschluß seiner mitreißenden Ausführungen stellte der Reichsleiter das Vorbild des Führers vor aller Augen, des Mannes, der keinen Gedanken hat als Deutschland und der über dem Schicksal des Reiches wacht und damit jedem Deutschen die unbedingte Sicherheit und Zuversicht gibt.

Der jubelnde Beifall gestaltete sich am Schluß zu einer einzigartigen Kundgebung der Kärntner Parteiführerschaft. Im Namen aller dankte Gauleiter Dr. Rainer dem Reichsleiter für das Erlebnis dieser Stunde und schloß mit der Führer-ehrung den denkwürdigen Appell.

Generaloberst Dietl in Klagenfurt:

„Ich glaube an den Sieg Deutschlands!“

Mit einem Begeisterungssturm ohnegleichen empfing die Bevölkerung Klagenfurts den Oberbefehlshaber der Kärntner Truppen an der Eismeerfront Generaloberst Dietl, als er mit Gauleiter Doktor Rainer und Reichsorganisationsleiter Dr. Ley den Großen Musiksaal betrat.

Mit herzlichen Worten hieß der Gauleiter Generaloberst Dietl in Klagenfurt willkommen, mit ihm die vielen Wehrmachtingenier und Verwundeten, die an der großen Kundgebung teilnahmen.

Der Gauleiter fuhr fort: „Der Jubel, Herr Generaloberst Dietl, zeigt Ihnen, wie sich Kärnten Ihnen verbunden fühlt. Hier sind viele Männer, die unter Ihrem Befehl gekämpft haben, viele Mütter, deren Söhnen Sie im Kampfe dort oben Führer sind. Kärnten ist Ihnen wahrhaft in besonderer Weise verbunden. Sind doch viele Tausende seiner Söhne unter den Truppen, die Ihnen der Führer zur Wacht an der Eismeerfront anvertraut hat. Es sind dies unsere Gebirgsdivisionen und darunter auch jenes Kärntner Regiment, das mit Ihnen nach Narvik gefahren ist.“

Narvik ist ein Sieg aller beteiligten deutschen Stämme gewesen. Gebirgsjäger Flieger, Marinesoldaten haben dort gekämpft und gesiegt. Auch der Truppenkörper muß hier gedacht werden, die Narvik dann den Entzugs brachten. Und dennoch darf Kärnten für sich ein besonderes Vorrecht beanspruchen: jenes Regiment, das mit Ihnen in Narvik kämpfte und auskämpft, ist das Traditionsgeschäft zweier Kärntner Truppenkörper des Khevenhüller-Regiments Nr. 7 und des Gebirgsjäger-Regiments Nr. 1 — es ist unser heimisches Gebirgsjäger-Regiment. Die ruhmvolle Geschichte dieser Truppenkörper, deren Tradition von dem jungen Kärntner Regiment fortgesetzt und gepflegt wird, ist die Grundlage des Stolzes und des Vertrauens der Heimat auf ihre Soldaten.“

Der Gauleiter erinnerte sodann an die Gedenkfeier zur Heimkehr des Tages der siegreichen Heimkehr des heimischen Khevenhüller-Regiments nach dem Weltkrieg und gab an Hand der Geschichte dieses heldenhaften Regiments eine Darstellung des Weges des Kärntner Soldaten, der schon immer als Soldat des Reiches gekämpft hatte, zum Soldaten Adolf Hitlers, der als erste Waffentat im Verbunde der neuen deutschen Wehrmacht mit dem Sieg von Narvik errungen habe, den Sieg von Narvik, der damals eine heroische Episode schien, in einer Bedeutung aber heute vom ganzen deutschen Volk ver-

standen werde. Heute wissen wir, daß damals die Soldaten gegen den Sieg bestimmten: Mut, Härte, Unbeugsamkeit, Zähigkeit, Bedürfnislosigkeit und der unbeirrbare Glaube. Entscheidend war damals, daß die Männer um Dietl so lange kämpften, bis gesiegt war.

„Ich kann heute nur eines erklären“, schloß der

Gauleiter, „so wie damals die Männer um Dietl gekämpft haben, so wie damals die Kärntner mit am zähdesten aushielten, so ist es auch heute so ist es auch in der Kärntner Heimat. Und nun, Herr Generaloberst Dietl, habe ich Ihnen gesagt, wie sich Kärntner Ihnen und ihren Soldaten verbunden fühlt; ich bitte Sie nun, zu uns zu sprechen.“

Generaloberst Dietl spricht von den Kärntner Soldaten

Dann sprach Generaloberst Dietl und führte unter anderem aus:

„Tiefbewegt spreche ich zu Ihnen, meine lieben Kärntner. Die Kärntner waren meine treuesten Soldaten in Narvik. Dort oben haben Soldaten aus dem ganzen Reich gekämpft, und ich kann nur meiner höchsten Achtung vor meinen Kärntner Soldaten Ausdruck geben. Oft brannte uns dort oben das Herz, wenn wir von den Ereignissen hier an der Grenze Kärntens hörten, vom südlawischen Feldzug, vom italienischen Verrat. Denn immer, wenn wir Gebirgssoldaten an die Heimat denken, denken wir vor allem an Kärnten. Uns hat der Führer an die Eismeerfront zur Pflichtfüllung bis zum Außenposten gestellt und heute weiß es jeder Soldat, daß er dort die Grenze Großdeutschlands und die Grenze Kärntens verteidigt.“

Jeder Soldat weiß es, daß es in diesem Schicksalskampf Deutschlands um Leben und Tod geht. Noch nie war der Vernichtungswille der gegen das Reich zusammengeschlossenen Demokratien, Plutokratien und Juden stärker und so brutal wie in diesem Kriege. Zwei Äußerungen allein für diesen Vernichtungswillen genügen. Der Leiter der bolschewistischen Gewerkschaftsabordnung in England sagte zu seinen britischen Genossen: „Niemand in Deutschland wird Gnade finden, wenn es uns gelingt, im Reich festen Fuß zu fassen. Blut und Tod ist die Parole der bolschewistischen Armee.“ Professor Varga, ein Vertrauter Stalins fordert, daß nach dem erträumten Sieg der Sowjets 10 Millionen deutscher Arbeiter durch 10 Jahre in der Sowjetunion Zwangsarbeit leisten müssen.

Unserer Generation ist eine heroische Aufgabe gestellt, wir sichern das Leben unserer Familien und unserer Kinder. Der Opfergeist unserer Ahnen lebt in uns weiter.“

Der deutsche Soldat allen überlegen

Glaube, Zuversicht und harter Wille sind die Kennzeichen des deutschen Frontsoldaten auch in der schwersten Materialschlacht. Ich kann nur immer wieder meine unbegrenzte Hochachtung vor dem deutschen Frontsoldaten hervorheben. Er ist jedem überlegen.

Und nun will ich Ihnen einige Worte über den Kriegsschauplatz meiner Armee sagen“, fuhr Generaloberst Dietl fort. „Es herrschen da manchmal unrichtige Meinungen. Der Kampfraum in Lappland ist von besonderer Art. Ungeheure Weite, riesige Wälder mit ihren Seen und Sümpfen, im Gegensatz dazu baumlose Tundren, geben diesem Kriegsschauplatz

platz ein rein koloniales Gepräge. Dazu kommt ein subarktisches Klima, das alpinen Höhenlagen von 1500 und 2500 m entspricht, und die schroffen Gegensätze des nordischen Winters und Sommers. Im Sommer keine Nacht und im Winter nur wenig Stunden. Diese Verhältnisse in Verbindung mit der Wegearmut machen alle taktischen und operativen Maßnahmen weniger zu rein geistigen Überlegungen als zu Problemen des Nachschubs und der Versorgung.

Und nun die Auswirkungen auf den Soldaten. Wir lassen uns von der Eigenart der Landschaft weder seelisch bedrücken noch leiden wir an Polarkoller oder Zahnausfall. Es gelang vom ersten Winter an der Truppe die notwendige Ausrüstung zuzuführen, und so haben die Soldaten aus ganz Großdeutschland alle Schwierigkeiten glänzend überwunden. Straßen und Barackendorfer sind entstanden, für gute Verpflegung und geistige Betreuung ist gesorgt. Der Gesundheitszustand der deutschen Truppen ist vorzüglich, der deutsche Soldat fühlt sich auch hier im Norden wohl. Mit wenigen Worten: Wir haben Tundren und Urwälder besiegt und nicht sie uns. Wir haben uns eben der Natur angepaßt.“

Mit Worten höchster Achtung sprach dann Generaloberst Dietl vom finnischen Waffengefechten, der ein vorzüglicher, anspruchloser, tapferer Frontsoldat ist.

Dann wandte sich Generaloberst Dietl den Verhältnissen von Front und Heimat zu. „Wir Frontsoldaten haben die höchste Achtung vor der Heimat in diesem Kriege, vor der heroischen Leistung der Frauen, Greisen und Kinder in den luftgefährdeten Gebieten, der Haltung der Bombengeschädigten, die oft alles verloren haben. Und nicht weniger bewundern wir den Arbeiter und Bauer in der Heimat. Welch heldenhafte Leistungen werden oft in luftbedrohten Gebieten vollbracht!“

Ich kann dazu nur eines sagen: Die Vergeltung kommt, denn der Führer hat es gesagt und der Führer hält sein Wort.

Das deutsche Volk meistert die großen Schwierigkeiten so glänzend, daß es auch mit den kleinen Störungen, mit den persönlichen Unbequemlichkeiten des Lebens fertig wird. Der treueste Helfer in solchen Zeiten ist der Humor. Ich freue mich, daß der Soldat alle Schwierigkeiten mit Humor leistet, und deshalb bitte ich Sie, meine lieben Klagenfurter und Kärntner: behalten Sie Ihren berühmten Kärntner Humor!“

Der Dank der kämpfenden Front an die Partei

Mit besonderer Wärme und Dankbarkeit gedachte dann Generaloberst Dietl der Erfolge der Partei in diesem Kriege. „Für ihren Einsatz spreche ich als Vertreter der Front“ — hier wandte sich Generaloberst Dietl an den Gauleiter und an Reichsorganisationsleiter Dr. Ley — „der Partei den Dank des Frontsoldaten aus.“

Wir haben von der Einsatzfreudigkeit der deutschen Frauen und Mädchen die höchste Achtung“, fuhr der Generaloberst fort. „Unsere Feinde, vor allem die Bolschewisten, haben den totalen Kriegseinsatz rücksichtslos durchgeführt. Auch die deutsche Front braucht wegen der Steigerung der Materialschlacht immer wieder neue Waffen, neue Munition und noch mehr Männer. Es gibt hier kein Weichwerden, keine Rücksicht, sondern nur die harte Notwendigkeit des Krieges. Der Glaube an den Führer und die heilige Überzeugung von der einmaligen Aufgabe unserer Nation muß Ihnen wie den Soldaten die Kraft geben, die Härten dieses Krieges zu überwinden. Ich habe an Sie eine Bitte: Denken Sie an die Verantwortung, die der Führer Tag um Tag trägt: wenn nur ein kleiner Teil davon in Ihren Herzen brennt, dann wissen Sie, was Sie zu tun haben.“

In diesem Schicksalskampf hat das deutsche Volk alles zu verlieren oder auch alles zu gewinnen, das Leben und die Freiheit. In großartiger Weise wird in diesem Kriege der nordische Mythos vom Sieg des Lichtes verkörpert. Gegen den Vernichtungswillen der bolschewistischen Horden und den Haß der demokratischen Plutokratien und Juden kämpfen der

deutsche Soldat und die deutsche Heimat treu vereint für die Ordnung und Sicherheit in Europa.

Generaloberst Dietl schloß seine Rede mit dem leidenschaftlich bewegten, tiefgläubigen Bekenntnis: „Ich erkläre als verantwortlicher Oberbefehlshaber, dem kostbarsten deutsches Blut in diesem schicksalsschweren Kampf anvertraut ist: Ich glaube an den Führer. Je schwieriger die Lage ist, desto mehr vertraue ich ihm. Ich glaube an das deutsche Volk, an seine Bestimmung und an seine innere Stärke. Ich glaube an meine Soldaten und an die deutsche Jugend. In der Schicksalsstunde des deutschen Volkes sind Heimat und Front unter der gleichen Parole vereint: Härte und Glauben. Diese innere Stärke wird Deutschland den Sieg bringen.“

Ein nicht enden wollender Beifalls- und Zustimmungssturm der Versammelten dankte Generaloberst Dietl für seine mitreißende, tief aufwühlende Rede, dem der Klagenfurter Kreisleiter Dr. Pototsch mit dem Gelöbnis Ausdruck verlieh: „Wir haben, Herr Generaloberst Dietl, mit Stolz und Dankbarkeit das Bekenntnis der Front vernommen. Möge sie nun den Ruf der Heimat hören: Wir Kärntner stehen treu wie immer hinter den Soldaten und dem Führer.“

Das neue SA-Wehrabzeichen für Kriegsversehrte

Stabschef Schepmann verkündete die Stiftung des Wehrabzeichens durch den Führer

Berlin, 23. November. Die NSK meldet: Das SA-Führerkorps Pommern legte auf einem Appell in Krössinsee ein Bekenntnis seiner Einsatzbereitschaft und seines Glaubens an den Sieg ab. Hierbei sprach Stabschef Schepmann vor Kriegsversehrten, die in Krössinsee auf ihre zukünftigen Aufgaben als Politische Leiter vorbereitet werden und verkündete, daß der Führer durch nachstehenden Erlass das SA-Wehrabzeichen für Kriegsversehrte“ gestiftet hat:

„In Erweiterung meiner Erlasse vom 15. Februar 1935 (Stiftung des SA-Holstabzeichens) und vom 18. März 1937 (Wiederholungslösungen) ermächtige ich den Stabschef der SA, allen Kriegsversehrten, die an der außermilitärischen Wehrerziehung durch die Gliederungen der Partei teilgenommen und sich vor dem Feinde ausgezeichnet haben, das SA-Wehrabzeichen in besonderer Ausführung zu verleihen. Durchführungsbestimmungen erläßt der Stabschef der SA.“

Adolf Hitler.“

In Krössinsee war gleichzeitig eine Abordnung der „anzergrenadier-Division „Feldherrnhalle““ anwesend, um dem Stabschef einen Betrag von RM 200.000,— für das Kriegs-Winterhilfswerk zu überreichen. Durch diese Übergabe gerade am Sammeltag der Kampfformationen der Partei konnte die enge Verbundenheit von Front und Heimat nicht besser bekundet werden.“

Das SA-Wehrabzeichen für Kriegsversehrte

Romantik und Wirklichkeit / Unser täglich Brot / Vom Kornsack zur Type 1050 Von Helene Lewerenz

In versteckten stillen Tälern, zwischen Busch und Baum und grünen Wiesen lebt sie noch: die Romantik der alten Wassermühle. Der Bach schießt in rauschendem Fall über ihr schwerfälliges Rad, und jede seiner Umdrehungen läßt aus dem Brausen des Wassers unsere alten lieben Volksweisen um dieses vom Zauber der Heimat umspülte Motiv entstehen.

Das Leben im Innern der Mühle aber hat mit dieser verträumten Stimmung, wie sie die Dichter besangen, nichts zu schaffen. Es steht auf festen Beinen, eingedenkt der Aufgaben, die es zu erfüllen hat.

Wie ein unermüdliches Herz klopft Tag und Nacht das Räderwerk der Mühle, ob es das Wasser oder elektrische Kraft antreibt. Auf Kuh- und Pferdewagen schwankt aus den Dörfern die Last der Getreidesäcke heran. Und wer sich unter dem Müller den wohlbeleibten, mehlbestäubten Mann mit weißer Zipfelmütze vorstellt, geht ebenfalls fehl. Er ist Landwirt, Kaufmann und Müller, der die letzten Feindschaften der Mehlibereitung durch eingerahmte Diplome beglaubigt, beherrscht.

Denn so einfach, wie man es sich gemeinhin vorstellt — wenn man überhaupt schon einmal über den Werdegang unserer Scheibe Brot auf dem Teller nachgedacht hat — ist die Verwandlung vom ausgedroschenen Körnergut zum Mehl auch wieder nicht. Oben schlüttet man es hinein — und unten fließt das Mehl in den Sack: so etwas gibt es nur im Schlaraffenland. Alles was schön und gut im Leben ist, muß mit Arbeit erkauft werden. Auch das kleinste Stückchen Brot.

Es bedarf eines wohl zehnfachen Arbeitsganges, bis der Sack Mehl mit seinem vorschriftsmäßig gefalteten und verschürten Sichernde in den Speicher oder auf das wartende Fuhrwerk wandert. Bis unter das Dach der Mühle steigt in einem Becherwerk das Körnergut zunächst in den Aspirator. Der pastet Luft hindurch und reinigt es von Spelzen, Staub, Sand und dergleichen. Über einen Magneten, der alle Eisenteile — man glaubt nicht, was für eine statliche Sammlung von alten Nägeln usw. man da herausklauben kann — anzieht, geht es dann zum Trieur, der ein Feind aller untermischten Wicken und Räden ist und auch die halben Körner ausscheidet. Dann gerät der Körnerfluss zwischen die Schmirlgwände der Schlämmmaschine, die Ihnen die Schalen vom Leibe ziehen und vor allem auch zur Haltbarmachung des Mehltes den Keimling abdrücken. Und endlich befördert sie eine Schnecke zur Vermählung im Walzenstuhl.

Abermals klettert das Mahlgut dann hoch hinauf in den Plansichter, eine Siebanlage, die Mehl, Grieß, Dunst und Grobes voneinander scheidet. Von hier aus wandern Grieß und was sonst übrig bleibt noch wiederholt hinunter zum Walzstuhl, bis auch das letzte Mehl aus dem Gut herausgemahlen ist. Und immer wieder prüft der Müller mit kundigem Auge und nachführenden Fingerspitzen die Feinheit des Produktes, reguliert an Hebeln und Rädern, klettert über steile enge Stiegen bis unters Dach, um die einzelnen Mahlvorgänge in den verschiedenen Stockwerken zu kontrollieren.

Und nun wäre das Mehl fertig? Nein, jetzt

steht noch die Mischmaschine auf dem Programm, in der durch große Rührwerke die Zusammensetzung der verschiedenen Mehltypen, wie wir sie heute kaufen, erfolgt. Für das Körnergut, das angerollt wird, steht der fertige Sack Mehl zum Austauschen schon auf dem Speicher bereit. Darum sind auch die Getreidelagerräume stets wohlgefüllt, um auf Vorrat arbeiten zu können. Daß auch sie mit aller Sorgfalt gepflegt und von Zeit zu Zeit vollkommen umgeschaufelt werden müssen, daß Lüftung und Temperaturenmessung darin ihren besonderen Sinn haben, ist bei der Wichtigkeit dieses Nahrungsmittels Selbstverständlichkeit.

»Wir haben eine gute Ernte gehabt und allen Grund Erntedankfest zu feiern!« sagt uns der

Reisen in der guten alten Zeit / Das Buch der tausend Beschwerden

Die Reichsbahn ist im Kriege ungeheuren Anforderungen unterworfen. Das muß sich jeder Reisende vor Augen halten, der heute versucht ist, über so manche Beschwerlichkeiten die Stirn zu runzeln. Es ist noch gar nicht so lange her, da ein Fahrgäst das Recht hatte, seine Unzufriedenheit mit der Eisenbahn einem Beschwerdebuch anzuvertrauen, das in jeder Station zur allgemeinen Benutzung auslag. Freilich sind seine Seiten in den letzten Jahrzehnten kaum mehr beschrieben worden, denn seit der Jahrhundertwende war ja die Eisenbahn, soweit es sich um wichtige Strecken handelte, ihren Kinderschuhen so ziemlich entschlüpft. Aber wie sah so ein Beschwerdebuch aus dem vorigen Jahrhundert aus? Aus irgendeinem versteckten Winkel eines Bahnhofsgebäudes wurde unlängst so ein vergilbtes »Meckerbuch« vom Jahre 1872 hervorgeholt, das mit seinem oft recht drolligen und erheiternden Einträgen ein kleines Kapitel Kulturgeschichte der Eisenbahn darstellt.

Wie muß doch anno dazumal ein strenger Winter in einem Zügle ungemütlich gewesen sein, denn viele Klagen beschäftigten sich hauptsächlich mit dem Fehlen jeglichen Lichtes im Wageninnern. Die Eisenbahngesellschaft erwiederte darauf mit Stempel und Unterschrift: »Die Ursache der mangelhaften Beleuchtung der Laternen ist lediglich an der außergewöhnlich starken Kälte gelegen, in Folge daran, daß das Öl eingefroren ware.

Logisch, nicht? / Chemiestunde bei Professor Omega

Jeder Wissenschaftler muß zweierlei Eigenschaften haben: Erstens, wie schon der Name besagt, einmal das pure Wissen und zweitens, was manche leider nicht wahrhaben wollen, einen erweiterten Hausverstand, der mit Vorliebe Philosophie genannt wird. Philosophie ist die Fähigkeit, mit Hilfe eines entwickelten Hausverständes die Richtigkeit des Wissens beweisen zu können.

Professor Omega hielt gerade Chemiestunde. Es gibt keine Chemiestunde ohne praktische Versuche. Der Experimentiertisch war übersät mit Flaschen und Gläsern aller Art. Darinnen befanden sich alle möglichen Säuren und Basen, Kohlenwasserstoffe und Sulfate, Alkohol und Destillationsprodukte aller Art.

»Und was werde ich jetzt tun?« fragte Professor Omega mit erhobener Stimme in die Runde.

Schweigen in der Klasse. Nach zwei Minuten zeigte ein Schüler auf.

»Na«, meinte Professor Omega, »was werde ich jetzt tun?«

Müller beim Abschied. Dankbar zu sein für unser täglich Brot, das Sonne, Wind und Re-

gen wachsen ließen und Menschenhände uns bereiten. Denn in ihm steckt die Kraft der Heimat, ihr Herzschlag und ihre ganze Güte.

Das Buch der tausend Beschwerden

Einige Reisende, die einen Schaffner wegen der gleichen Angelegenheit zur Rede gestellt hatten, bekamen eine Antwort, die sie nicht erwartet hatten: »Er wollte Ihnen, wenn sie nicht augenblicklich ruhig wären, die Laterne ins Gesicht schlagen, dann hätten sie ja wohl Licht von wegen der Funken und so. Nein, so einen Ton brauchte man sich als Biedermann wirklich nicht gefallen lassen! — Ich glaube nicht, daß ich als Passagier gezwungen werden kann, auf dem Perron zu stehen, klagt einer, der im Innern des Wagens nicht mehr Platz gefunden hatte, ein anderer hat Recht, wenn er darüber erbittert war, daß er »Zwei Billets dritter Classe bezahlt hatte und trotzdem im Viehwagen befördert wurde. Es wird hoffentlich kein Ochse gewesen sein.

Daß man zu Reisenden möglichst korrekt und höflich sein soll, das hat man vor 70 Jahren den Bahnbeamten noch nicht eingeschärft, denn sonst könnte man nicht im Beschwerdebuch den Eintrag finden: »Ich klage den Schaffner an wegen fortgesetzter Handgreiflichkeiten. Viele der Beschwerdeführer standen mit der deutschen Sprache auf Kriegsfuß: »Ich löste ein Bieletz drider Glatze ohne Liegt (Licht) angekommen sole Zustande kann ich mich nicht gefallen lassen. Ich beschwerde mir deshalb. Darunter heißt es mit Tinte: »Inhalt kann als Beschwerde nicht angesehen werden, da dieselbe nicht zu lesen ist. Die Betriebsdirektion.« Ja, es muß damals schon recht gemütlich bei der Eisenbahn gewesen sein...«

AN MEINE MUTTER

Unser SCHATZKÄSTLEIN

Gedichte von Mörike

FRAGE UND ANTWORT

Fragst du mich, woher die bange
Liebe mir zum Herzen kam,
Und warum ich ihr nicht lange
Schon den bittern Stachel nahm?

Sprich, warum mit Geisterschnelle
Wohl der Wind die Flügel röhrt,
Und woher die süße Quelle
Die verborgnen Wasser führt?

Banne du auf seiner Fährte
Mir den Wind in vollem Lauf!
Halte mit der Zaubergerde
Du die süßen Quellen auf!

NUR ZU

Schön prangt im Silbertau die junge Rose,
Den ihr der Morgen in den Busen rollte,
Sie blüht, als ob sie nie verblühen wollte,
Sie ahnet nichts vom letzten Blumenlose.

Der Adler strebt hinan ins Grenzenlose,
Sein Auge trinkt sich voll von sprühendem
Gold;
Er ist der Tor nicht, daß er fragen sollte.
Ob er das Haupt nicht an die Wölbung
stoße.

Mag denn der Jugend Blume uns
verbleichen,
Noch glänzet sie und reizt unwiderstehlich,
Wer will zu früh so süßem Trug entsagen?
Und Liebe, darf sie nicht dem Adler
gleichen?
Doch fürchtet sie; auch Fürchten ist ihr
selig,
Denn all ihr Glück, was ist's — ein endlos
Wagen!

AN MEINE MUTTER

Siehe! von allen den Liedern nicht eines
gilt dir, o Mutter:
Dich zu preisen, o glaub's, bin ich zu arm
und zu reich.
Ein noch ungesungenes Lied, ruhst du mir
im Busen,
Keinem vernehmbar sonst, mich nur zu
trösten bestimmt,
Wenn sich das Herz unmutig der Welt
abwendet und einsam
Seines himmlischen Teils bleibenden
Frieden bedenkt.

ER IST'S

Frühling läßt sein blaues Band
Wieder flattern durch die Lüfte;
Süße, wohlbekannte Düfte
Streifen ahnungsvoll das Land.
Veilchen träumen schon,
Wollen bald kommen.—
Horch, von fern ein leiser Harfenton!
Frühling, ja du bist's!
Dich hab ich vernommen!

Im Spiegel der Anekdoten

Soziale Gleichberechtigung

Zu Tyburn, im „fröhlichen alten England“, sollten einmal zwei Missetteln nach treuerzigem Landesbrauch aufgeknüpft werden: ein entgleister Junker, der sich als Strachdieb betätigt hatte, und ein Schornsteinfeger, der beim Diebstahl in den von ihm betreuten Häusern erwischt worden war.

Schon auf dem Wege zum Galgen versuchte der Schornsteinfeger seinen Schicksalsgenossen mehrfach anzusprechen, bekam aber nur hochmütig abweisende Blicke zur Antwort. Als nun der Strachritter unter dem Galgen sich die Rede des Geistlichen mit so herablassender Aufmerksamkeit anhörte, als wäre es eine ihm zu Ehren gebotene Veranstaltung, versuchte sich der Schornsteinfeger abermals zu nähern, sah sich aber durch eine brüskie Armbewegung des anderen zurückgewiesen. Da riß dem schwarzen Mann die Geduld, und er schrie entrüstet:

„Blast Euch nicht so auf! Ich habe dasselbe Recht, hier zu sein wie Ihr!“ Karl Lerbs

Geheimdiplomatie

Der Graf von Vitri, ehemals Mönch und später ein höchst geschickter Mann in der französischen Geheimdiplomatie, trieb die Geheimhaltungssucht bis ins Komische. Als er einmal wegen eines Beinschadens in ärztlicher Behandlung war und das Leiden auch auf das zweite Bein übergriff, ließ er einen zweiten Arzt holen und sich gleichzeitig von ihm behandeln. Es wurde streng darauf geachtet, daß der eine Doktor vom anderen nichts wußte.

Als nun Vitri gestorben war und ein Besucher sich anmelden wollte, sagte der Sekretär des Verbliebenen mit ernster Miene:

„Der Herr Graf ist tot, aber er wünscht nicht, daß es bekannt wird.“ Karl Lerbs

Marietta / Von Berli Petri

(Schluß)

„Schad ums Dändle bei die Zigeuner!“ sagte die Mutter Xandl. In glühender Hitze waren die fröhlichen Markttagte dahingegangen. Buntes Leben und Treiben erfüllte den Marktplatz, während das Dorf wie ausgekehrt dalag. Nur hin und wieder sonnte sich ein Alter auf der Hausbank und träumte lächelnd den Zeiten nach, da er noch Anteil an solch ausgelassener Lustbarkeit hatte. Heute waren die Krapfen und der türkische Honig, die die Bäuerin abends etwa mitbrachte, das Einzige.

Zwei von den Jungen hatten heute auch nicht teil an dem lärmenden Fest. Maria hatte ihre letzte Vorstellung hinter sich. So wanderte sie mit ihrem Freund wie so oft den gewundenen „Grafenweg“ durch den Wald. Munter plauderte sie drauflos, wohl um Xandls Nachdenklichkeit nicht bemerkern zu müssen. Von dem, was die Mutter ihnen gesagt hatte, von Hierbleiben, sprach sie kein Wort. Und's war doch der letzte Tag heute, wenn sie nicht...

So begann der Bub halt wieder ungeschickt und stockend vom morgigen Abschied zu sprechen und lauerte bebend auf ihr erlösendes Wort: Ich bleibe bei euch, bei dir. Ich werde dem wilden braunen Mann nicht weiter folgen.

Sie lächelte nur, als sie seine Hände, die sie zwischen ihre genommen hatte,bebend fühlte. Behutsam nahm sie seinen Kopf zwischen die Handfläche und küßte ihn.

Als er nach ihr greifen, rufen wollte, sah er gerade noch ihr helles Kleid hinter der nächsten Wegbiegung verschwinden. So sehr er die Geflüchtete auch diesen Abend noch suchte, es war vergehlich. Aber was konnte nun noch geschehen? Fühlte er nicht ihre Lippen noch auf den seinen? Phöhle er nicht mächtig dem Strom seiner acht so jungen Liebe den ihren entgegenfließen? Das qualvoll zergrübliche Nacht beendete

ein Lärm auf der Dorfstraße. Die Sonne wob gerade mit ihren ersten Strahlen einen Schleier über dem Stubenboden. Im Stall brüllte hungrig das Vieh.

Hastig kleidete Xandi sich an und trat vor die Türe. Flüchtig hörte er die Bemerkung der Mutter, Maria sei hier gewesen, sich zu verabschieden.

Würgend saß ihm etwas in der Kehle, als er die lange Wagenkolonne der Fahrenden gegen den jungen Morgenhimmler gezeichnet sah. Wie Schäfchenwolken stand der Staub

darüber. Peitschenknallen, hartes Räderrollen und fremde Flüche.

Das dort, das war ihr Wagen! Er hätte ihn jetzt aus tausenden herausgekannt. Mit ausbreiteten Armen stolperte der Bub hinter dem sich immer rascher entfernenden Gefährt drein. Doch kein blonder Haarschopf zeigte sich am Fenster. Nur der braune Mann auf dem Kutschbock bleckte freundlich lachend seine Zähne. Xandi konnte nicht mehr. Still ergeben blieb er am Rande der Straße stehen.

Von Tränen halb erstickt klang noch immer sein Ruf dem davondonnernden Wagen nach: „Maria, Marietta! Maria, Marietta!“

warten. Am Sonntag ist Nachmittagsvorstellung. Und ich möchte doch so gern heute schon!

Barbara ließ sich nicht beirren: „Natürlich gehen wir heute abend hin! Es kommt nur darauf an, daß wir es geschickt anstellen“.

Meinte Sven nachdenklich darauf: „Ja, man muß ihn bearbeiten. Wenn man es ihm recht vernünftig erklärt ... Schließlich, der starke Mann aller Zeiten...“

Barbara hatte andere Gedankengänge: „Das imponiert Vater nicht! Komm, wir gehen jetzt zu ihm hinein und bitten recht eindringlich.“

Da krebszte Sven auf einmal: „Ich glaube, es ist besser, du gehst allein hinein! Du hast bestimmt mehr Einfluß auf Vater als ich!“

Erstaunt fragte Barbara: „Warum soll ich mehr Einfluß haben?“

Und Sven erläuterte es ihr: „Ja, siehst du, du bist doch die Ältere von uns beiden und kennst ihn ein ganzes Jahr länger als ich. Da bist du doch viel intimer mit ihm!“

Križev pot Milice Vujovićeve

Dve leti v rokah komunističnih tolp na Jugu

Ko so nemški vojaki v poletju 1943. čistili Črno goro od komunističnih čet, so naleteli v neki mali vasi na mlado dekle. Nepopisno zanemarjena, je v lomljeni nemščini milo prosila, naj jo vzamejo s sabo. Komunisti so jo zvleklis s sabo in sedaj ji je končno uspelo ubežati ter iskati pri nemški vojski varstva. Milica Vujović se je imenovala mlada Srbkinja. Ko so ji priznali zopet do človeka vredne zunanjosti, je začela izčrpno pripovedovati. Izjave so podale pretresljiv dokaz o grozopolnih razmerah pri teh komunističnih »borcih za svobodo«. Skozi pravi pekel je šlo to mlado bitje. Tako prepričevalno in nazorno je opisala to trdo, strašno resničnost, da je vsak dodatek odveč. Zato naj sama pripoveduje.

Postala sem sužnja!

Najpoprej pripoveduje, da je bila zaplena v nekem srbskem zdravstvenem zavodu. »Neke noči« je nadaljevala, »sta vdrila pri meni dva moža in me prisilila, da oditi z njima. Ukradla sta vse steklenice z zdravili. Odvedla sta me v nek tabor. Tam so mi ukazali skrbeti za ranjence. Po nekaj dneh je prišel k nam nek mož po imenu Sveti Todorović, ki nas je sklical iz sob. Zunaj je bil nek človek privezan z vrvmi, z glavo navzdol na steber. Vsi naj bi gledali, kako se muči. Todorović mi reče, da bom prav tako visela, če ne bom storila vsega, kar se od mene zahteva. Težko sem delala; sčasoma sem postala sužnja.«

Kmalu smo šli dalje. Naprili so mi zaboje z materialom. Ko sem, nevajena težkega napora, padla v sneg, je Todorović samo kričal: »Naprej, naprej!« Ko mi je med potjo dala neka žena malo mleka, so me peljali k političnemu komisariju in me težko kaznovali. Nisem razumela, kaj sem pravzaprav zakrivila. Ker se niso mogli komunisti nikjer dalj časa muditi, je šlo vedno dalje, večinoma preko hribov. Hrano so vzeli kmetom. Kruh je bil redek. Kmalu nato je prišlo do boja z nemškimi vojaki, ob tej priliki je padlo mnogo komunistov, tudi številni vodje. Nemudoma so šli dalje z bolniki preko gorova O. Mnogo ranjencev so enostavno pustili med potjo ležati v vaseh.

Konji so padali v sneg, veter je žvižgal, in bil je tak mraz, da je kar zvenelo. Vsaki dan so se vršile amputacije. Brez instrumentov, s kleščami so odtrgali prste. Šestih je umrlo za krčevito odrevnenostjo. Potem smo nadaljevali pot proti P., kjer smo se končno za kratko dobo naselili v nekaterih vaseh. Toda kmalu smo morali zopet bežati.

Štiri mesece v stalnem premikanju, skozi mnoge vasi, preko mnogih gor. Ta pot je tako strašna in trpljenja polna, da se je z besedami ne da opisati. Stalno je bil mraz, neprerljano deževje, premočeni in premraženi smo bili brez hrane, ničesar, da bi se

ogreli, brez obutve, v stalnem begu popolnoma izčrpani.

Zmrzljemo in stradamo

Dve leti hodim bosa. Noge so ranjene. Zboli na pljučih in dobim močan revmatizem. Dnevi počasi minevajo. Samo upanje: Bom li mogla zbežati in kako? Stalno oči, ki me opazujejo, stalno kaka neizogibna dolžnost. Nikoli nisem sama. In vedno znova moramo bežati. Kam — nihče ne ve. Prebivalstvo beži z otroci, gnano od strahu pred komunisti. Otroci zmrzljemo na potu. Stalno nas vprašujejo ljudje: »Kam gremo? Otroci so bolni in lačni, dajte nam hrane! Zakaj ste nas pregnali z naših domov? V smrt nas ženete. Dajte nam kruha!« — »Od kod kruha«, jim hladnokrvno odgovarjajo. »Ni kruha za ranjence, ni kruha za nas.« — Tako preženejo banditi s silo in grožnjami tisoče miroljubnega ljudstva z domov.

V vasi L. smo kratko počivali. Ranjence so namestili v malih sobah. Obvez ni bilo, samo nekaj bencina. Gnoj je prepojil oblike, smrad je strašen. Ne morem vseh obvezati; rane so grozne, večinoma težki primeri. Nobenega sledu o razkuženju. Operacije so potrebne. Neusmiljeno se odstranijo roke in noge. Ker ni mamil, morajo ranjenci prenašati bolečine pri zavesti. Nobeden ne sme stokati niti jokati, kajti zdravnik nadzoruje njih »komunistično« držo med operacijo.

Zopet se beg nadaljuje, sedaj proti Črni gori. Celo noč korakamo. Napor postaja vedno neznosnejši. Nemški zrakoplovi pridejo zopet. Po silnem bombardiranju je 600 komunistov mrtvih. Vse težko orožje in vozila so se zvrnila v vodo. Le korak za

korakom moremo naprej. Pri prečkanju nekega pobočja zgubimo vse kirurške instrumente in ves material. Z dneva v dan se množe briki. V marsikaterem trenutku se mi zazdi, da nisem več gospodar same sebe. Zadušim v sebi vse ugovore, kajti vsem, da bi mi prinesli le smrt.

Napočil je dan rešitve

Na poti skozi pokrajino P. smo. Komunisti mislijo, da jim bodo nudile tamoznje visoke skale varstvo. Toda zmotili so se. Nenadoma je bil izdan ukaz: Nazaj, isto pot, po hribu navzdol! Vse brezglavno beži, kajti že se sliši prihajati Nemci. Sedaj mi koristita moja oslabljenost in zmedenost, kajti rečem enostavno, da ne morem dalje in zaostanem. Končno vem zagotovo, da lahko bežim. Cisto sama grem v najbližjo vas, nemškim vojakom naproti.

Dva dneva se skrivam v cerkvi, dokler ne prideta dva nemška vojaka. Vse jima pripovedujem, na kar me odvedeta k svojemu častniku. Umanjana in polna uši, sem se sramovala same sebe. Ko sem stala pred nemškim častnikom, me je mirno poslušal. V njegovih modrih očeh sta razumevanje in pomilovanje. Srečno se počutil, kot že leta ne, kajti vedela sem, da sem končno zopet med ljudmi. Tako nato so me odvedli v toplo sobo ter mi dali hrane. Čeprav sem bila popolnoma izstradana, niti nisem mogla vsega pojesti. Tako vesela sem bila, da sem rešena iz krempljev teh živali, ki imajo še samo človeško zunanjost, niti trenutek ne bom oklevala stopiti v borbo proti njim.

Toliko iz izjave mlade Srbkinje Milice Vujovićeve. Izpuščeno je bilo samo to, kar je bilo radi podrobnosti ali ponavljanja odveč. Enostavnejše in vendar izrazitejše se nesmisel in brezupnost boja teh narodov razdirajočih upornikov in kaosa, katerega povod zaupečajo, ne da opisati.

Rolf Hillig

Nevtralnost Turčije soglasno odobrena

Poročilo turškega zunanjega ministra o razgovorih z Edenom v Kairu

Berlin, 23. novembra. Ko se je po zasedanju v Moskvi podal angleški zunanjji minister v Kairo, da tam obvesti turškega zunanjega ministra o zaključkih zasedanja, je, kot znano, Turčijo ostro napadlo vse angleško-ameriško časopisje. Ugotavljali so, da je sedaj napočil za Turčijo trenutek vstopa v vojno, da tako izpolni svojo zavezniško dolžnost. Turško časopisje in javnost se je takoj odločno uprlje tej domnevni.

Ko se je turški zunanjji minister vrnil po končanih razgovorih iz Kaira, so poluradno izjavili, da je bila to samo izmenjava misli med zavezniški o dosedanjem položaju in je ob tej priliki turški zunanjji minister ponovno jasno začrtal zunanjou politiko svoje vlade.

Poročilih iz Istanbula se je sestala v tork v Ankari parlamentarna skupina ljudske stranke na tajni seji, na kateri je poročil zunanjji minister o svojih razgovorih z Edenom. Prisotni so bili turški državni in ministrski predsednik ter člani vlade. Tem poročilom je sledilo posvetovanje, ki je bilo po petih urah ob 20. za eno uro prekinjeno in se je nadaljevalo ob 21. uri do polnoči. Ob 1.30 rui se je sestala neodvisna skupina ljudske stranke, kateri je tudi poročil zunanjji minister. Tudi tega se stanka se je udeležil državni predsednik in ves kabinet. Izvajanja zunanjega ministra in debata so bila končana ob 2.30 ponoči. Anatolska agentura je javila komuničate vsem jutranjim listom še tekom noči. Izdaja je izšla ob 4. uri zjutraj.

Kakor drugim državam Jugovzhoda, se je godilo tudi Jugoslaviji. Začeli so takoj iskati stika z Nemčijo, ker je sedaj državam Jugovzhoda, njihovim merodajnim politikom postalo jasno, da je za ta del Evrope postala in bo predvidoma tudi ostala Nemčija odločujoč faktor.

Tako se je zgodilo, da je v juniju 1940. leta Cvetković dobil nalog, stopiti v stik z nemškim poslanstvom v Belgradu, v katerem je takrat sedeł fini resni diplomat Viktor pl. Heeren. Cvetković se je razen službenih informacij, ki jih je prejemal po ministrstvu za zunanje posse, hotel z neposrednim, neslužbenim stikom poučiti o nazorih Nemčije, ki so se nanašali na Jugovzhod in zlasti na Jugoslovijo ter njeno bodočnost. Tudi mu je bilo takrat seveda do tega, da vzpostavi z Nemčijo tiste zveze in odnosaje, ki jih je Jugoslavija nujno potrebovala že zaradi gospodarskega in geopolitičnega položaja.

Ze v začetku cele vrste razgovorov s pl. Heerenom mi je postalо očitno, da je neobhodno potrebno, ojačati gospodarski in politični stik med Jugoslavijo in Berlinom. Prej je imela Nemčija interes, ustvariti in razvijati dobre odnosaje s sosednjimi državami, ko je bilo za to, razbiti obkroževalni obroč, ki ga je hotela potegniti francoska diplomacija okrog nemških mej. Po kapitulaciji Francije ta poglobitev odnosov je bila toliko v interesu Nemčije, kateri v interesu sosednjih držav nemškega Reicha. Obkroževalni obroč je bil razbit; za Nemčijo je moglo biti precej vseeno, kakšno stališče bodo sedaj zavzeli posamezne države proti Reichu. Nobena izmed teh držav ni bila tako močna, da bi mogla povzročiti Nemčiji kakšno škodo s svojim dejanjem ali stališčem. Toda v svojem prav lastnem interesu so morale vse te države dosegči čim intimnejše in zapnejsje sodelovanje z Nemčijo.

Bil je že skrajni čas, da je po francoski katastrofi prišla na dan tudi v Jugoslaviji politika, iz katere bi izhajalo, da smatra Jugoslavijo Nemčijo za tisti faktor, ki odloča usodo centralne Evrope in s katero je zlasti tudi treba stopiti v čim bolj iskrene prijateljske odnosaje. Prostozidarstvo je bilo doseglo × ino-

Besedilo prvega komuničaja je sledeče:

»Dne 16. novembra ob 15. uri se je sestala parlamentarna skupina ljudske stranke pod predsedstvom podpredsednika Hasan Saka, poslanca iz Trapeznata, da prisostvuje poročilu turškega zunanjega ministra. Zunanji minister je poročal o političnem položaju z ozirom na objavljene dokumente in vesti o moskovski konferenci in prešel potem na najvažnejšo točko dnevnega reda, namreč na razgovor z angleškim zunanjim ministrom. Kot je že bilo v Kairu izdani objavi razloženo, se je tam obravnaval mednarodni položaj prijateljsko in v smislu zavezništva vodenih Beli reviji, isto tako trgovska vprašanja, ki nastanejo po zavezniški pogodbji med Turčijo in Anglijo. Turški zunanjji minister je obrazoval politično smer svoje vlade ter jo obravnaval točno upoštevajoč iz zvezne izhajajoče objave. Parlamentarna skupina ljudske stranke je po v podrobnosti prehajajoči razlagi soglasno odobrila politično smer stranke.«

Drugi komuniček se je glasil:

»Glavna skupščina neodvisne skupine turške ljudske stranke se je sestala v tork, 16. novembra po zasedanju parlamentarne skupine ljudske stranke, pod predsedstvom podpredsednika Ali Rana Turhana, istanbulskega poslanca. Po predvajanju turškega zunanjega ministra in nato slediči debati, kakor dopolnilnih izvajanjih navzočega zunanjega ministra je skupščina odobrila zunano politiko turške vlade.«

Oba komunička nista predstavljala oficialnega stališča turške vlade. Z zanimanjem in vznemirjenostjo so politično zainteresirani krogi opazovali dolgot zasedanja in posvečevali trajanju in debati največjo pažnjo. Po komuničejih je napetost takoj popustila. Vrnili so javnemu mnenju zaupanje v nadaljen miren razvoj. S tega stališča posebno opozarjajo na pasus prvega komuničaja, v katerem je rečeno, da se bo turška zunanja politika pri vseh dejanjih ozirala na obveznosti, izhajajoče iz zvezne z Anglijo in da prej, ko slej ne bo ničesar podyzela, kar bi ne bilo v skladu s to pogodbo.

Male gospodarske novice

Londonski waterlooski most čez Temso bodo, kakor poroča »Daily Mail«, v kratki dobi porušili, da ga bodo uporabili kot staro zelenje. Celotno betonski deli, ki jih bodo odkrušili, bodo, kakor list daje poroča, docela uporabljeni za napravo prostorov za starte na vojaških letališčih. Ti ukrepi dokazujo naraščajoče pomanjkanje jekla v Angliji.

Vsiki in cigareti postajajo v večini severnoameriških mest prava redkost, poroča »News Chronicle« iz New Yorka. Več kot ducat severnoameriških držav je že uvelio racionalizacijo zalog viskija.

»Daily Sketch« je zvedel iz posebnega vira, da namera anglo-ameriške industrije avtomobilov že sedaj zgradiči tovarne za proizvodnjo v mirni dobi na južnoameriških tleh, da prehitni Zedinjene države.

zemsko, anglo-francosko in sovjetsko propagando, da je v enem delu vojaštva in uradništva bila razvita neke vrste sovražna psihoza proti Nemčiji. Pl. Heeren se je nekajkrat pritožil zaradi tega in opomnil na to, da je bila tudi na Cehoslovaškem in na Poljskem ustvarjena takšna psihoza, in sicer tako dolgo, dokler se ni končala s katastrofo teh držav.

Jugoslavija je bila sicer neutralna, vendar so na nemški strani poudarjali, da je ta neutralnost samo formalna, ne pa tudi notranja.

»Zaupanje Beljana v Belgrad je omajano, je rekel pl. Heeren, sin sicer pred vsem zaradi tega ker je bil odstranjen tisti mož, ki je učival v Berlinu velik ugled. Stojadinovič. Njegov naslednik bi sicer to lahko spravil v red, toda moral bi storiti odločne geste, moral bi delati, in sicer v rečeh, ki so za Reich važne, ne pa v takih, ki ostanejo za nas postranskega pomena. Pretreseno zaupanje se je morača tem bolj majati, ker ni videti energičnih ukrepov in energičnih korakov, da se zatre protinemška propaganda z letaki in s prispevavanjem. Ravno tako se tudi ne opažajo nobena dejanja za zaježitev Nemčiji sovražnega stališča enega dela birokracije in vojaških krogov.«

Večkrat so mi imenovali zgled belgrajskega političkega predsednika Drinčića. Ta je dal zapreti in izgnati tri države ljudi z utemeljito, da so pripadniki pete kolone, ljudi, ki so že skozi leta živeli v Belgradu kot nameščenci, kot trgovci, inženirji in se v vsakem oziru vedli brezhibno. Nekega dne je hotel odstraniti iz Belgrada celo vse hišnike, ki so izhajali iz nemških vasi Vojvodine.

Bilo je jasno, da se je morala ta nesrečna politika spremeniti, da se doseže zboljšanje odnosov z Nemčijo, ki so sedaj imeli na nemški strani vedno bolj priokus nezaupanja in na jugoslovenski noto kljubovanja. Odgovorni faktorji Jugoslavije (kraljev namestnik, ministrski predsednik Cvetković in Maček) niso bili v pozitivnem smislu odgovorni za smer, ki jo je bila krenila jugoslovenska zunanja politika, kajti vse manifestacije in pojave, ki so bili vzrok nemškega nezaupanja, so povzročili neodgovorni, podrejeni organi in osebe.

Dalje prihodnjih

Tako se je končala Jugoslavija

Spisal Danilo Gregorić Copyright 1943 by Wilhelm Goldmann Verlag in Leipzig 18

Znenada je bil nekoga dne odstavljen vojni minister general Nedić. V dolgi spomenici, bladnem in stvarnem delu generalštva, je obrazložil vojaški in strategični položaj države in njegove oborožene sile ter zahteval jasnost v politiki. In na področju politike je trčil skup s kabinetom, čeprav član je bil, in s kraljevim namestnikom. Nadomestili so ga z drugim možem, s starim generalom Pešićem, ki je že pred leti siekel uniformo in zastopal svojo državo kot poslanik v Bruslju in Pragi. Pešić je bil v teh dolgih letih zgubil stik z armado. Tako je nanesio, da je postavil Simovića, ki ga je poznal kot dobrega vojaškega teoretičnika, zopet za poveljnika zračnega oružja.

Tukaj je bila sedaj Simoviću odprtta nova pot. Lahko je sedel v Belgradu in imel pod svojim povejstvom skupino dobro discipliniranih častnikov, ki jih je vse dobro poznal. Pri svojem nastopnem obisku pri Pešiću je Simović mimogrede omenil tudi pehotnega majorja Živana Kneževića.

Morda ne veste, kakšen mož je to, toda jaz vam lahko rečem, da je to izredno sposoben mlad častnik. Omogočil bi mu rad, da bi ostal v Belgradu in se se dalje izobraževal. Sicer je že enkrat padel pri izpitu za tečaj generalnega štaba, toda to nič ne de. In če je že tuk

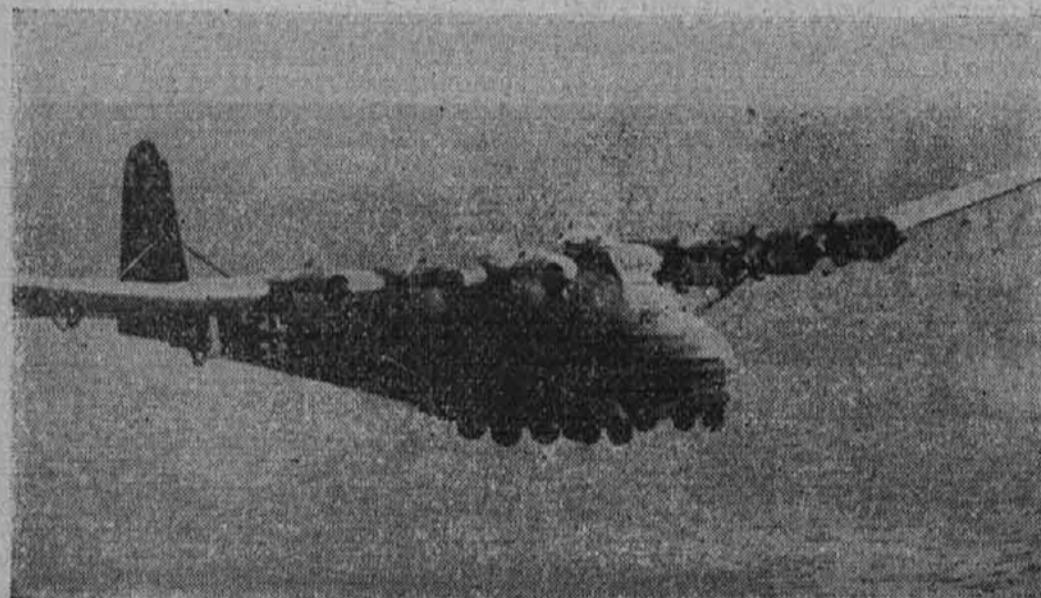
Sodobne slike

»Tiger pred uporabo v boju

Izdano je povelje za boj. Naglo zgnejo prikrivajoči svežnji slame, ker gre za to, napasti boljševike, ki so vdrlj.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Jacob, PBZ., M.)

»Gigant največje kopensko letalo sveta

Me. 323 je največje šestmotorno veleletalo, ki so ga ustvarile tvornice Messerschmitt in ki ga je nemško zračno orožje že nekaj časa pritegnilo v službo, ker se je obneslo že pri več operacijah nemške oborožene sile kot prevozno letalo, zlasti za daljše proge. Mirno in varno leti prevozno letalo po svoji proggi.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Seeger, Atl., M.)

Na bojišču pri Nevlu

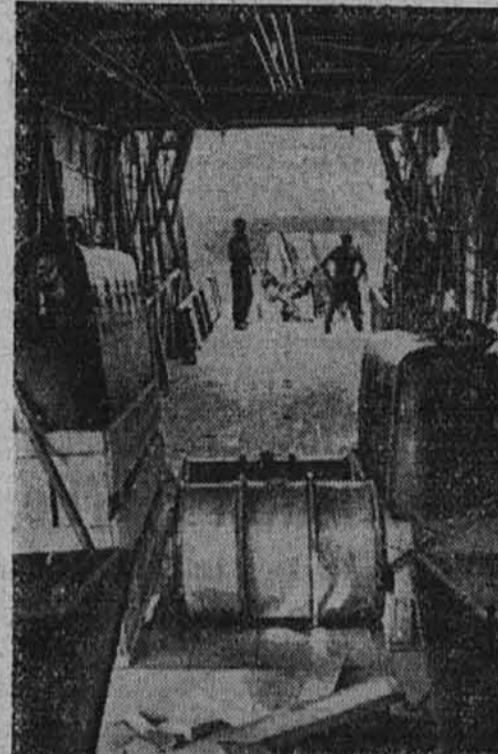
Tukaj so Sovjeti z večnimi trdrovratnimi napadi poskušali izsiliti predor, a so bili odločno zavrnjeni z visokimi zgubami. — Na nekem poveljniškem mostu, kjer vodi general osebno napad.

(PK.-Aufn.: Kriegsber. Hanfland, Atl. M.)

Nova glavnabojna črta ob Dnjepru

Ob visoko ležečem zapadnem bregu se grenadirji zakopajo. Od Zugsführerja navzdol se odkaže poseben pas pokrajine vsakemu ostrostrelcu in vojaku pri strojnici, ki jim ne ulde noben poskus sovražnika priti čez reko. (PK.-Aufn.: #Kriegsber. Ahrens, PBZ., M.)

»Gigantač natovorilo

Na krov prikotajo sodove za sodovi — benzin za bojujočo se fronto. Posnetek ponazoril ogromne izmere letala.

(PK.-Aufn.: Kriegsberichter Seeger, Atl. M.)

Führerjev zavoj

Kakor v prejšnjem letu izdajajo dopustnikom zopet zavojo z živilji. Kreishauptmann se na prehodnem kolodvoru prepriča o pripravah za prve nove izdaje Führerjevega zavoja.

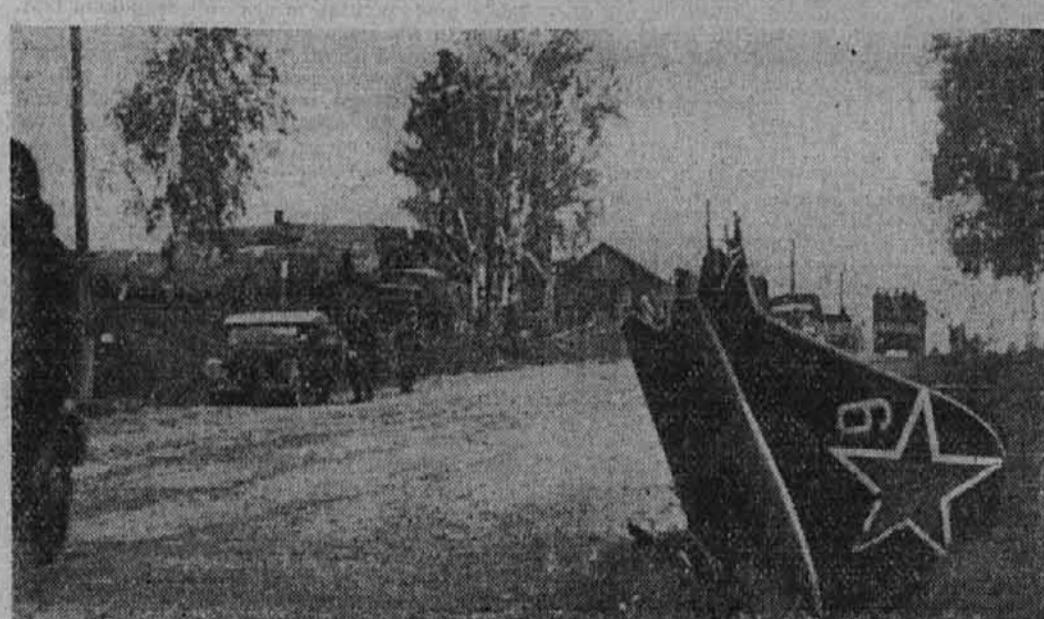
(PK.-Aufn.: Kriegsberichter Schmidt, HH., M.)

Na lev: Vodnik udarnega krda
Za pripadnost pri udaremnu krdu je treba najvišje bojevniške volje. Samo odločni možje se lahko udeležujejo podvzetij udarnih krdel. Vodnik udarnega krda pa je tisti duh ki potegne vse s sabo in podžiga vse moštvo k smrt prezirajočim podvzetjem. (PK.-Zeichn. #Kriegsberichter Klerk, Waffen-#44, M.)

Na des.: »Zadnje židovskosredstvo.
Tako označuje naš risar zastrahovalne napade na stanovanjska in prostovna mesta Evrope, s katerimi menita London in Washington, da bosta omečila nemško prebivalstvo. Naši sovraščki polni sovražnik pač lahko uničuje vrednosti, ne pa notranjo duševno silo, ki je ustvarila takata mesta v stoletjih naše zgodovine.

(PK.-Zeichnung. #Kriegsberichter Palmowski, Waffen-#44, M.)

Na kraju valčnega tiru sestreljen

Z divlim obstreljevanjem s strojnico je sovjetski bojni letalec napadal valčno pot. Proti-ljetalsko topništvo ga je sestrelilo, ko se je v drugič spustil navzdol. Goreč se je razbil ob robu ceste.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Wehmeyer, PBZ., M.)

Im Brennpunkt des Tages

V žarišču dneva

Vorbergehender Fortfall einiger Reisezüge. Angesichts der starken Zunahme der Gütertransporte aus Anlaß des Herbstverkehrs ist es notwendig geworden, den Reisezugverkehr vorübergehend etwas einzuschränken. Aus diesem Grunde werden in den nächsten Tagen verschiedene Schnell-, Eil- und Personenzüge ausfallen, die von den Reichsbahndirektionen bekannt gemacht werden. Näheres ist aus den Aushängen auf den Bahnhöfen zu ersehen.

Niederung im Postsparkassendienst

Novost v službi poštne hranilnice

Der Reichspostminister hat nunmehr die Postsparkassenvollmacht eingeführt. Der Bevölkerung kann gegenüber dem Postsparkassenamt Wien alle Rechte wahrnehmen, die dem Späher zustehen. Dabei handelt es sich namentlich um die Kündigung von Postsparkassenlagen, um die Erneuerung des Postsparkabuchs sowie um die Bestellung neuer Hefte mit Rückzahlungs- und Kündigungsscheinen. Da die Vollmacht auch nach dem Ableben des Postspäbers gilt, wird dem Bevollmächtigten auch nach dem Tod des Späbers ohne Sterbeurkunde oder Erbschein die sofortige Verfügung über das Postsparkuthaben des Verstorbenen ermöglicht. Für die Vollmacht ist ein besonderes Formblatt vorgesehen, das am Postschalter (auch beim Feldpostamt) unentgeltlich abgegeben wird. Das ausgefüllte Formblatt kann dem Postsparkassenamt in Wien 1 unmittelbar übersandt oder am Postschalter abgegeben.

Kohlenvorrat klug einteilen!

Razdeli modro začelo premoga!

Wer sich für die Heizung einer Wohnung oder eines Hauses verantwortlich fühlt und es vermeiden will, daß er eines Tages bei strenger Kälte vor dem leeren Kohlenkeller steht, der wird so klug sein, seinen Vorrat sorgsam einzuteilen. Er darf dann im Monat nicht mehr verheizen, als in der nachstehenden Übersicht verzeichnet steht. Erfahrene Heizungsfachleute haben sie im Einvernehmen mit den amtlichen Stellen aufgestellt: Im Oktober 7 vH. des Kohlenvorrats, im November 11, Dezember 15, Jänner 15, Februar 15, März 11, April 9, Mai 2 vH. des Kohlenvorrats. Es bleiben dann als Reserve für starke Frostwochen 15 vH. Es dürfen also im Oktober nicht mehr als 7 vH. und dürfen im November nicht mehr als 11 vH. des Kohlenvorrats verbraucht werden. Ist mehr verbraucht worden, dann ist die Reserve nachher um so kleiner.

Volle Grundsteuer für Lagerplätze

Poleti zemljarna za skladisca

Der Reichsfinanzminister hat durch Erlass vom 28. Dezember 1942 bestimmt, daß die Gemeinden für alle unbebauten Grundstücke, bei denen die Grundsteuer nach dem Grundsteuermeßbetrag erhoben wird, bis auf weiteres die Hälfte der veranlagten Steuer erlassen. Diese Steuerbefreiung zur Hälfte ist jetzt durch einen neuen Erlass vom 25. Oktober 1943 eingeschränkt worden. Sie gilt mit Rückwirkung ab 1. April 1943 nicht mehr für solche unbebauten Grundstücke, die für eigene oder fremde gewerbliche oder betriebliche Zwecke benutzt werden oder welche Vorratsland öffentlicher oder gewerblicher Betriebe sind. Wird also ein unbebautes Grundstück z. B. als Lagerplatz benutzt oder an einem Wanderzirkus vermietet, so hat der Besitzer des Grundstücks künftig die volle Grundsteuer zu entrichten. Die Steuerpflicht der unbebauten Grundstücke war im Frieden als zweckmäßig erschienen, um die spekulativen Zurückhaltung von Bauland zu erschweren. Das Land sollte in großem Umfang der baldigen Bebauung zugeführt werden. Da das Bauen im Krieg aber zunehmend schwieriger geworden ist,

Ravno v vojni več presnega masla kot prej

700.000 ton presnega masla v četrtjem vojnem letu - Izpopolnitve tehničnih naprav

Ko je z vodstvom poslov Reichsbauernführerja poverjeni Staatssekretär Herbert Backe na zahvalnih dožetkih v berlinski športni palati mnogim tisočem zbranih rojakov iz mesta in s kmetov govoril o uspehih zvestega in odgovornosti si svetega, težkega in premišljenega dela nemškega knečkega ljudstva v vojnem letu 1943, se je razlegalo pri vsakem novem imenovanju slavnih uspehov na posameznih področjih poljedelskega pridelovanja glasno odmevajoče veselje in pritrjevanje po velikem prostoru, najbolj pa, ko je Staatssekretär Backe začel govoriti o presnem maslu in pri tem ugotovil, da je sedaj kritik 63 odstotkov naše potrebe masti zlasti s pridelovanjem presnega masla, napram samokok eni tretjini one množine iz mirne dobe.

700.000 ton presnega masla je bilo pridelanih v tem četrtjem vojnem letu v Večki Nemčiji! Leta 1938. se je pridelalo 540.000 ton, 1935. leta 525.000 ton, leta 1924 pa 207.000 ton. To so zgovorne številke! Zgovorno pričajo o nezlomljivi volji. Najprej o volji, da se osamosvojimo od inozemstva in se gleda prekrbe z mastjo napravimo popolnoma neodvisne, in nato tudi o stremljenjih, za katerimi so šli neznotno tudi v vojnem letih, da se pridela kolikor mogoče mnogo presnega masla, kajti vedno je to o s r e d j e n a s p r e s k r b e z m a s t j o. Bilo je dano znamenje za bitko s pridobivanjem mleka in s tem se je začelo živilo in zagrizeno delo, katerega mall in najmanjši uspehi so se nakopili končno do velikega današnjega uspeha.

V mestu najdeš morda tudi še danes marškaterega rojaka, ki si ne more prav predstavljati tega, kaj se pravi v enem letu pridelati 700.000 ton presnega masla. Presno mleko dobavlja kajpak mlekarja, toda izdelovalci ga mora samo iz mleka, ki prihaja s kmetij. Za štedenje s tem mlekom je veljal in velja boj. Moramo si biti kondno na jasnem, kako se danes gospodari na nemški kmetiji. Marsikateri meščan bi pri tem postal malodušen in zaklical: »Da, če enkrat niti tega ne bomo imeli od tam!« Je pa vendar tako. Na kmetiji ne žive ob polni skledi, kot si danes menda še kdo predstavlja. Mlekarji dobavljajo brezhibno posneto presno mleko — ne samo v mesto, temveč tudi na kmetijo. To je mleko, katero porabi kmetica v gospodinjstvu. Mestni otroci dobre polnomastno mleko. Kmedki otroci tudi. Namreč ravno toliko in nič več, morda raje celo manj. »Toda, teleta morajo vendar imeti polnomastno mleko!«, ve povedati nekdo. Seveda ga tudi dobe. Toda — to je ravno tisto — še dolgo ne toliko, kot smo preje nekaj mišljil, da ga morajo imeti in še celo ne

toliko, kot bi ga rada imela. Meščan ne sliši in ne bere ničesar o krmilnih polzusih preizkusnih zavodov, katere radi in v polnem zavodu uvajajo zunaj v vnesek. Nič ne zve o poročanju glede skušenj v poljedelskih časopisih, v tehnikih Landesbauernschafta in razgovorih sosedov, nič o tekmi, s k a k o m a l o k o l i c i n o p o l n o m a s t n e g a m l e k a a s e l a h k o r e d e t e l e t a , n e d a b i pri tem trpeža škodo na rasti. Kmečko gospodinstvo in mlada živila, tu se odigrava boj iz bližine v bitki za pridobivanje mleka. *

Morda bo kak prav zelo prebrisan, preudarno smehlja se, k temu porekel: »Seveda, višja cena mleka, večja cena za veliko vsebino mleka in mlečne nagrade za nadpovprečno oddajo mleka!«

K temu povejmo najpoprej to: kar dobi pridelovalec za mleko, ne gre v breme potrošnika; to je samo tisto, kar je prav in hvalevredno in kar je prav pošteno zaslужeno. V splošnem je pa popolnoma napačno iskati v višji cenah vzroka za nadpovprečne storitve kmečkega ljudstva, kajti vsak prapidnik kmečkega ljudstva je udeležen pri tej storitvi. Kaj ima na primer molzec, kateremu je izrečen pri državnem aktu v mozaični dvorani državne pisarne pri zahvalnih dožetkih po Führerju podeljeni Kriegsverdienstkreuz, od nagrade za uspešno dobitavo mleka ali od višje cene mleka? Ta dobi svojo medzo kot vsak drug molzec in nič drugega. Za koga je ta molzec uporabil vse svoje najboljše moči, kot za svoj nemški narod? Za koga neki strokovnjak v mlekarji, ki ne pozna ne praznika ne nedelje in dnevno dela 12 do 14 ur? Ravno tako je pri kmetih in kmeticah: služba za Nemčijo. Denar je postranska stvar. Ni jih treba zaničevati, kajti tudi meščan ve, da tudi oni prav trdo zasužijo svoj denar.

Od kod pride 700.000 ton presnega masla? Naravno temelja na tem, kar je bilo že ob izbruhu vojne podano, namreč na že od leta 1934. ustvarjeni pripravljenosti nemškega kmeta, da ved prideluje, da se tem laže preživi nemški narod iz lastne grude. K temu pridejo na področju gospodarjenja z mlekom še ukrepi za živinorejo, izbor najboljših mlečnih krav za plene, nova načela preskrbe s krmili, krmiljenja in negovanja živilne, uvedba kontrole mlečnega pridelovanja, izobilovanje mlekarstva, izpopolnitve in poenostavljenje mlekarističnih naprav in še mnogo takega.

700.000 ton presnega masla je zmag! Toda nikakor ne lahko izvojvana, temveč taka, ki se mora iz dneva v dan s smiselnim naprom vedno na novo izvojati, in ki radi tega tudi zasuži zahvalo nacije.

ergaben sich für Grundstückbesitzer, die an sich bauwillig waren, oft Härten. Sie wurden durch den Erlass der halben Grundsteuer gemildert. Der neue Erlass hebt die Vergünstigung für jene Grundstücke wieder auf, aus deren Nutzung der Besitzer eine Einnahme erzielt.

Bezug von Bahndauerkarten

Pravica do trajnih železniških vozovnic

Zur Eindämmung nichtkriegswichtigen Reiseverkehrs wird die Ausgabe aller vom 18. November 1943 ab gültigen Reichsbahn-Netzkarten, Anschlußnetzkarten, Bezirkskarten, Anschlußbezirkskarten und Bezirksmonatskarten von der Vorlage einer Bescheinigung der Behörde oder Berufsorganisation abhängig gemacht, aus der hervorgeht, daß die Benützung einer solchen Karte im dienstlichen oder beruflichen Interesse geboten ist. Für die Bescheinigung ist ein be-

stimmter Wortlaut vorgeschrieben. Sie kann ausgestellt werden: von Behörden für die eigenen Gefolgschaftsmitglieder, für Industrie, Handel und Handwerk von den Gauwirtschaftskammern, für Betriebe der Ernährung und Landwirtschaft von den Landesbauernschaften, für Anwälte, Ärzte und Apotheker von den zuständigen Anwalts-, Ärzte- und Apothekerkammern, für die Kulturschaffenden von Bühne, Musik, Schrifttum und bildenden Künsten von dem Landeskulturrat, für die Filmschaffenden von den Außenstellen der Reichsfilmkammer, für sonstige freie Berufe, für die keine berufliche Vertretung zuständig ist, von dem zuständigen Landrat oder Oberbürgermeister. Dauerbescheinigungen werden nicht ausgestellt. Monats- und Teilmonatskarten auf Entfernung über 100 Kilometer werden ab Dezember 1943 nicht mehr ausgegeben.

die Zweige — vejice, mladike
den Stamm — deblo
die Wurzel — korenino
die Rinde — skorjo, lub
das Harz (Pech) — smolo

VI. Im Walde gibt es: — V gozdu so:

Bäume — drevesa
Sträucher — grmi
Büsche — grmi, goščave
Waldblumen — gozdne cvetlice
Moose — mahovi
Pilze — gobe
Unterholz — podrast

Merk Dir! — Pomni!

1. Lasse die Hunde nicht frei im Walde herumlaufen! — Ne pusti, da se psi potepajo po gozdu!
2. Rauche nie im Walde! — Ne kadi nikdar v gozdu!
3. Zerstöre keine Ameisenhaufen! — Ne razruši mravljišč!
4. Pflücke keine geschützten Pflanzen ab! — Ne trgaj zaščitenih rastlin!
5. Zünde kein Feuer an! — Ne zaneti ognja!
6. Zertritt nicht Schwämme, weil Du sie nicht kennst! — Ne pohodi gob, ker jih ne poznaš!
7. Der Wald ist eine wichtige Rohstoffquelle, die geschont werden muß! — Gozd je važen vir surovin, na katerega se mora pasilit!

Kreis Radmannsdorf

Radmannsdorf. (Umrl je svetovalec kmetov.) V Oberotoku pri Radmannsdorfu, občini Breslach, je v preteklem tednu umrl 80 letni kmetovalec Jakob Globotschnik po domače Piber, ki je bil širom Gorenjske znani kot svetovalec kmetov.

Radmannsdorf. (Smrtni primer.) Tu je umrl 76 letna gospa Theresia Menzinger roj. Schlibar, mati tukajšnjega temo mojstra Michaela Menzingerja.

Kreis Kraiburg

Kraiburg. (Zborni petje.) Te dni je pela v nabito polni dvorani strukinega doma Gebietssingchar der Hitler Jugend. Podan je bil prečen pregled o ustvarjanju pesmi do današnjih dni. Posebno je ugajal mnogoglasni zbor »Ihr steht viertausend hinter mir« od prof. Roberta Keldorferja po besedilu Baldura pl. Schiracha. Posebna pozornost je bila posvečena pesmi iz Kärntna. Vrsto najlepših smo slišali v povezanem besedilu, polnem izvirnosti, sestavljenem po profesorju Friedrichu Parkonigu. Mesani zbori, ki jih je odlično vodil Oberstudiodirektor Anton Anderluh in katerega mladostnosveži glasovi so zveneli v krasnem soglasju so prejeli iskreno priznanje poslušalcev.

3x sodne dvorane

Amtsgericht in Kraiburgu je obsojilo radi tihotapsta Johanna Walter, roj. 1. 11. 1902, iz Goritske pri Gallenfelsu, na dva meseca zapora in RM 200.— denarne kazni, v primeru nelzterljivosti se zaporna kazen podaljša še za 1 mesec. Zaseženi 50 kg riž zapade v koralje. Kdor se v petem letu vojne še pregradi proti vojnogospodarskim odredbam, bo brezobjirno kaznovan.

Naši vojaki pozdravljajo domovino

Z Vzhoda posiljajo pozdrave svojim mataram, očetom, deketom in prijateljem gorenjski fantje: Meschtschek Franz, Tenetische; Lukatsch Frank, Breiten Set; Mrak Anton, Littai; Jankowitz Franz, Schwarzenberg; Brumen Josip, Stein; Bratun Andrej, Radomel; Prašnikar Johann, Lukowitz; Schkrbe Ciril, Wier-Domschale, Jelenk Zdravko, Marburg.

Nadalje Müllner Josef iz Wessnitz; Dolenz Franz, Steinbüchel; Gerdej Mak, Aßling; Letner Franz, Koses; Osenar Josef, Stein; Capuder Stanko, Rofoltsche; Jelovtschan Janko, Aßling; Miškar Bogomir, Neumarkt; Florjantschits Marjan, Kraiburg; Savinschek Vencel, Polowitsch; Benda Franz, Komenda; Bernot Feliks, Vranjapeč; Stojan Stanko, Buheim; Zvan Janez, Posler Metod, Torker Franz in Jan Alois, Görlich; Zorko Janko, Littai; Lagoja Vinko, Jauerburg; Cerf Joža, Wodenschitz; Rosulnik Jernej, Schinkov Turn; Žemljo Jože, Veldes; Fogatschnik Jože, Latosche; Rohme Jože, Utich; Pernusch Aleš, Mittel Ferlach; Oblak Stanko, Sebach; Remz Jožef, Šenlberg; Trilih Johan, Lees-Veldes; Mulej Alois, Hirt; Mulej Janez, Lees-Veldes; Urnik Alois, Radmannsdorf; Režen Vilktor, Mure.

Omejitve prevzema poštnih zavojev

Z učinkom od 18. novembra 1943. leta je nemška državna pošta znova odredila začasno omejitev pri prevzemu paketov vsake vrste (ne tudi zavojčkov). Prevzem se bo vršil v obsegu, ki ga dopuščajo razporočljiva prometna sredstva. Določene posiljke paketov, zlasti takih, katerih vsebina je posebne važnosti za vojno in prehranljivo gospodarstvo, bodo sprejemali brez omejitve.

Zatemnitev v Kärntnu. Po uradni odredbi traja zatemnitev v Kärntnu od 17.00 do 6.30 ure.

Do svetu

Nek poldrogoletni otrok v Viersenu (Rheinland) je izplil skodelico vroče kave, ko ga nihče nadzoreval. Pri tem je zadobil tako hude notranje opeklne, da je umrl še isto noč.

Nad mehiško zapadno obalo je v torek ponovno divjal orkan, dočim so šele dva dni po prej strašni viharji povzročili ogromno škodo in je bilo 50 smrtnih žrtev ter 100 ranjenih. Podrobnosti o obsegu razdejanja, ki ga je povzročila ta katastrofa, še niso znane.

Izstreljeno granato, ki se ni razpolila, je našel trgovca z zelenjavjo v zaboju z jabolki, katerega je prejet od nekega veletrgovca v Švici. Ta izstreljak, ki meri v premeru 20 mm in je 9 cm dolg, je verjetno granata protiletalskega topništva.

V Namsosu na Severni Norveški se je zopet dogodila ena, na Norveškem žal ne redki tragedij zastrupljive z lesnim spiritem. 14 mož se je znašlo pri popivanju, na katerem se težili svoje žejo z lesnim spiritem. Na posledicah tega je eden izmed teh mož umrl, ostalih 18 pa leži, viseč med življenjem in smrtjo, v bolnici.

Da sta pes in mačka najboljša prijatelja, se tu in tam dogodi, da pa čuti prašiček takoj globoko prijateljstvo do dveh psov, da jima povsod sledi, je pa menda edinstveno. Tekaj troperesna deteljica se je nahajala na neki kmetiji v Švedski provinci Västergötland. Tam je bilo veliko prijateljstvo med psom bernhardincem Lejla, pinčem-pritlikavcem Nilla in prašičkom Knorr. Neločljivi so bili trije, da, celo opolanskki poditek so prebili skupaj, dokler ni nekega dne storila kočec temu tovaristvu trda usoda, ki doleti vse dorastle in mastne prašičke in odvedla Knorra v klavnicco, katerega sta sedaj bolestno pogrešala zvezta druga.

Pri Aarhusu na Danskem je praznovala te dni neka žena 97. rojstni dan, h kateremu sta ji tudi vočile njeni 95 in 90 letni sestri Kot danski časopisi trdijo

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

Eleraufruf in der 56. und 57. Zuteilungsperiode

Das Landesernährungsamt Kärnten gibt für den Reichsgau Kärnten und als Referat Ernährung und Landwirtschaft des CdZ für die besetzten Gebiete Kärtents und Krains bekannt:

In der 56. und 57. Zuteilungsperiode, das ist der Versorgungszeitraum vom 15. 11. 1943 bis 9. 1. 1944, werden an die Inhaber der Reichsleiterkarte zusammen zwei Eler ausgeben, und zwar auf den in der 56. Zuteilungsperiode geltenen Abschnitt a der Reichsleiterkarte. Die Inhaber der Reichsleiterkarte geben den für die 56. Zuteilungsperiode vorgesehnen Bestellschein unverzüglich bei einem Kleinverteiler ab, welche diesen sogleich zwecks Ausstellung der Bezugsscheine bei ihrem zuständigen Ernährungsamt bzw. Bezugsscheinstelle einreichen und damit die Eler beziehen. Die Ausgabe der Eler an die Versorgungsberechtigten wird Mitte Dezember erfolgen.

Klagenfurt, den 19. November 1943.

Landesernährungsamt Kärnten

Objava

Za živalni tečaj v okrajni gospodinjski šoli Kraiburg, baraka 3 (za borzo dela) vsak torek od 15. do 18. ure in za večerni tečaj za krojenje oblek vsak ponedeljek in sredo od 18.30 do 21.30 se sprejemajo prijave še do 28. novembra. Prišojbina za tečaj 10 RM oz. 20 RM.

Schützt die Pflanzen gegen Schädlinge!

Für den Obst- und Gartenbau: Selinon Neu 1 kg 3.30 kg

5 kg 2.60 kg

25 kg 2.— kg

Solbar, A Tetrabar und Karniol zu 1 kg 1.10

5 kg 5.40

Neo-Dendrin und Mixdrin zum Tagespreis.

Brassicol gegen Salatfäule und 1 kg 2.38 kg

Brassisan gegen Kohlherne 5 kg 1.80 kg

25 kg 1.53 kg

sowie Baumteer, Baumwachs, Raupenleim, Cortilan und alle anderen einschlägigen Artikel. Fordern Sie von uns Preislisten!

1. Kärt. Drogerie »Zum schwarzen Hund«

H. PLAHNA u. M. WOLF Abteilung Pflanzenschutz

Klagenfurt — Rainerhof

SENF

Fabrik C. Wenger, Klagenfurt

ESSIG

Fabrik C. Wenger, Klagenfurt

Vseh ljudi ne
morete vprašati!

Mali oglas

za Vaše ponudbe ali prošnje. Oglasajte v Karawanken Bote! Splača se!

Oglase sprejemata do ponedeljka in sredo: NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt, Bismarckring 13 in NS.-Gauverlag Kärnten, Zweigverlag Kraiburg, Veldeserstr. 6

Kreissparkasse
Krainburg in Kraiburg

Genehmigte Devisen-Bank

mit Hauptzweigstellen Lank
a.d. Zater u. St. Veit a.d. Save

Zeichnungsstelle der öffentlichen Bausparkasse
für die Ostmark

Girokonti

Reichsbanknebenstelle Kraiburg Nr. 1041/5720
Girozentrale der Ostmarkischen Sparkassen, Wien
Nr. 10/720

Kärntnerische Sparkasse Klagenfurt
Postsparkassenkonto Wien Nr. 52,285

Seitensatz 149

Aufgelassene
Fabriken

Brauchbare
Maschinen kauft
KURT FRICK
Klagenfurt
Salmstraße
Fernruf 1486

Ein gutes
Hausmittel

gegen
Hexenschuß,
Muskelreuma,
Gliederreißen
usw. ist

ABC-Pflaster

In Apotheken zu RM 1.19 erhältlich

Aus alt wird neu!

Alte Zündkerzen nicht mehr wegwerfen, sondern sammeln! Bosch erneuert sie! In seinem mustergültigen Instandsetzungswerk werden alljährlich Millionen gebrauchter Zündkerzen so tödlich aufgearbeitet, daß sie wieder voll einsatzfähig sind. Geschulte Fachkräfte und vorbildliche Anlagen bilden, wie bei allen Bosch-Erzeugnissen, für Qualitätsarbeit. — Darum alte Zündkerzen sammeln und abliefern beim Bosch-Dienst!

Thomas Bohrer

Klagenfurt

Villacher Straße, Nr. 29-31

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger, Klagenfurt

Mali oglas

Služba dobi

Vajenca ali vajenko, ki ima večelj, uporabne, tudi obremenitve zmožne prodam za ceno RM 500.— do 800.— Naslov v hiši Kos, Friseursalon Kraiburg pod.

1405-6

Harmonij ugodno prodam za 1389-1

Bencinmotorje 4 do 6 Ks. rabljene, uporabne, tudi obremenitve zmožne prodam za cene RM 500.— do 800.— Naslov v hiši Kos, Friseursalon Kraiburg pod.

1414-7

Hitro kupim obleko ali zamejnam za citre in doplačam. Naslov Peter Beg, Villach, Warmbadstraße 3.

1407-20

5677-7

Mladenci, v začetu razočaran, državni nameščenec, 18 let, želi spoznati dekle, ki bi mu bila v življenu zvesta tovarišica. Le resne ponudbe na K. B. Kraiburg pod „Zelimi tolaže“ 1397-20.

1404-23

Cevlje, damske in moške (Straßenschuhe) na Bezugschein I. izdeluje po meri Maria Peklenik, Kraiburg, Bergstraße 15.

1404-23

Ukradeni sta bili dve Kleiderkarti na ime Jagoditz Barbara in Jagoditz Franziska, Grubendorf, 23.

Izsleditelj dobil nagrado, trgovce pa prosim, da

predložene karte obdrže in me obveste.

1409-23

Dne 1. novembra sem na poti

čeč polje proti Mannsburgu ali

do Terstein-a

zgubila legitima

čijo, robec in

RM, najditelja

prosim, da odda

najdene predme

te lastniku legi-

timacije Primer na nagrada! 22

1415-20

Ko sneg pokri

va hribe in dolini

in v meni ob

buja sladke spo

mine, kjer tam

objezerju spoznala

sem Tebe, spo

znala sem svojo

srečo in svojo

bodočnost. —

Ivanec, želim, da

se oglaši pod

značko „Ljubim

Te“. 1418-20

Mlad sem, neiz

kulen in iščem

in iščem dekle, da

bi jo ljubil. Cen-

dopise, če mogu

če s sliko na K.

B. Kraiburg pod

„Resen“. 1398-20

1421-22

Trgovsko naob

ražena gospo

dična, Gorenjska,

z dobro službo

in nekaj premo

ženjem želi spo

znati v svrhu že

znamke

znamke